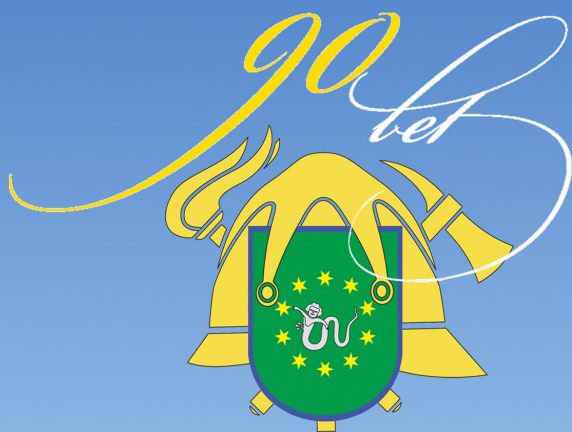

PROSTOVOLJNO
GASILSKO DRUŠTVO
METNAJ

1929–2019

Kratka zgodovina Prostovoljnega gasilskega društva Metnaj

ZBORNIK
ob devetdeseti obletnici
ustanovitve Prostovoljnega
gasilskega društva Metnaja

Metnaja 2019

Zbornik ob devetdeseti obletnici ustanovitve Prostovoljnega gasilskega društva Metnaj

Odgovorni urednik: **Rudi Meglič**

Arhivski podatki: **Emil Fink**

Fotografije: **arhiv PGD Metnaj, Jože Kastelic,
Brane Miglič, Alojz Lakner, Miro Tul, Rudi Meglič**

Izdalo in založilo: **PGD Metnaj**

Za izdajatelja: **Miroslav Tul**

Oblikovanje in prelom: **Danila Perhavec**

Tisk: **Silveco d. o. o., Ljubljana**

Naklada: **200 izvodov**

Zbornik je izšel s pomočjo sponzorjev

Metnaj, maja 2019

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

614.842(497.4Metnaj)(091)

PROSTOVOLJNO gasilsko društvo Metnaj

Zbornik ob devetdeseti obletnici ustanovitve Prostovoljnega gasilskega društva Metnaj /
[arhivski podatki Emil Fink ; fotografije arhiv PGD Metnaj ... et al.]. - Metnaj : PGD, 2019

ISBN 978-961-290-329-9

COBISS.SI-ID 300505088

Vsebina

90 let v službi ljudi.....	5
Spomini na življenje gasilcev v Metnaju	6
90 let delovanja PGD Metnaj.....	9
Gasilcem PGD Metnaj ob 90letnici delovanja	10
Ob jubilejnem letu PGD Metnaj	11
90 let prijateljstva in sodelovanja	12
Čas pred ustanovitvijo	13
Ustanovitev PGD Metnaj.....	14
Prva motorna brizgalna.....	16
Nov gasilski dom	19
Vedno zraven, vedno v pomoč	22
Metnajske gasilsko gledališče.....	23
Ko gasilci obmolknejo.....	27
Vaja naredi gasilca	31
Novi časi – stare težave	32
Od sestanka do sestanka	33
Prenovljen gasilski dom	35
Dom gasilcev je tudi dom krajanov	37
Novi izzivi za novo tisočletje	43
Na pomoč – gori, gori!.....	45
PGD Metnaj – devetdeset let kasneje.....	49
Prijazno sožitje pod domačo streho	58
Simboli, ki povezujejo	60
Zgodba z dobrim začetkom se nikoli ne konča	67
“Matična knjiga” PGD Metnaj.....	68
Zahvaljujemo se našim zvestim sponzorjem in pokroviteljem.....	72

90 let v službi ljudi

Spoštovane članice in člani PGD Metnaj!

Neprecenljivo je zavedanje, da so v naši sredini številni ljudje, ki so v vsakem trenutku pripravljeni priskočiti na pomoč tistim, ki jo potrebujejo. Taki ste naši gasilci. Požar za vas ni ključen takrat, ko pogasite ogenj, ampak takrat, ko so odpravljene vse posledice in imajo prizadeti vsaj osnovne danosti za življenje. Podobno velja tudi za druge nesreče, saj te ne izbirajo ne časa ne kraja, kdaj in kje udarijo. Gasilci z izjemno požrtvovalnostjo in pogumom zavarujete imetje in življenja ter poskrbite, da se življenje hitro vrne v normalne okvire.

Metnajske gasilci že 90 let sledite svojemu poslanstvu in služnji ljudem, svojim sokrajanom, s katerimi prebivate v čudovitem predelu naše občine. Zaradi velikega območja in nedostopnosti nekaterih zaselkov in vasi je vaše delo nekoliko drugačno kot drugje v občini, a opravljate ga uspešno. Tudi vi ste postali spodbujevalec krajevnega razvoja, podobno kot je to značilno za gasilske sredine tudi v drugih krajih naše občine. To se potrjuje tudi v letošnjem jubilejnem letu, ko ste uspešno končali razširitev gasilskega doma. Objekt je skupaj z novim športnim igriščem pravo središče krajevnega dogajanja, s čimer so vaši prečudoviti kraji še bolj vabljivi za turistične obiske in priseljevanje.

Gasilci PGD Metnaj ste na svoje prednike zagotovo ponosni, mi vsi pa smo ponosni na vas, saj uspešno sledite razvoju gasilstva in skrbite za opremljenost in usposobljenost svojih operativnih enot. Večkrat ste že dokazali, da znate strniti svoje moči, ko je to potrebno, in da razmišljate tudi o prihodnosti svojega delovanja, tako v domačem kraju kot na širšem območju.

Spoštovane članice in člani PGD Metnaj!

Ob 90-letnici vašega delovanja vam izrekam zahvalo za vse opravljeno delo in vam iskreno čestitam ob jubileju. Želim, da bi bili še naprej tako predani prostovoljnemu delu, za katerega ste se odločili. Naj vsa vaša pozitivna energija, vnema, iznajdljivost in odrekanje še naprej pripomorejo k bogatim dejavnostim društva in življenja v tem prečudovitem delu naše občine.

Z gasilskim pozdravom »NA POMOČ!«

Dušan Strnad, župan
Občine Ivančna Gorica

Dušan Strnad, župan

Spomini na življenje gasilcev

Lojze Ljubič, častni
predsednik Gasilske zveze
Ivančna Gorica
Visoki gasilski častnik II. st.

naslednje vasi: Poljane, Obolno, Osredek, Debeče, Planina, Dobrava in Pristava; vas Mekinje pa je bila vedno sestavni del požarnega področja Stična.

V letih 1930 do 1941 je bilo gasilsko društveno življenje v Metnaju izjemno uspešno. Leta 1930 so nabavili novo motorno črpalko, leta 1933 pa so se odločili za gradnjo gasilskega doma, ki so ga dokončali sredi leta 1934. Prav tako so bila ta leta, natančneje leto 1930, plodna za razvoj kulturne dejavnosti, predvsem uprizorjanje različnih iger. Naj pri tem omenimo še harmonikarja Franceta Hodnikovega in Franckov ansambel, ki je skrbel za zabavo ljudi na prireditvah po mnogih krajih bližnje in daljne okolice in jih tako razveseljeval po težkem in napornem delu.

Načrt za gasilski dom je napravil takratni tajnik gasilskega društva Stična, Vinko Ljubič st., ki je prav v tistem času obiskoval tečaj gradbeništva pri arhitektu Plečniku v Ljubljani. Originalni načrt je bil shranjen vse do leta 1974 pri tajniku gasilskega društva Metnaj, Antonu Kavšku, doma na Goričici. Izdelan je bil po vzorcu tipskih načrtov za gasilske domove iz Avstro-Ogrske. Kasneje in vse do danes takšnih predpisov za tipske gasilske domove ni bilo več.

Iz vsega tega se vidi, da je bilo društveno življenje v Metnaju na višku slave vse do leta 1941, ko je okupator zasedel naše kraje. Gasilske organizacije so bile razpuščene. Gasilski dom v Metnaju je bil spremenjen v Italijansko okupatorsko policijsko postajo, opremo in orodje odstranjeno ter shranjeno po domovih članov. Gasilskega življenja vse do jeseni leta 1945 ni bilo več.

Ob obletnicah je čas in priložnost, da se ozremo nazaj ter se spomnimo pomembnih dogodkov, ki so zaznamovali razvoj ter življenje društva. Praznovanje visokih jubilejev organizacij je pomembno za vse vključene, predvsem pa za mladi rod, da ovrednoti pretekla dela, ki so jih opravili njihovi predniki in so nanje upravičeno ponosni.

V času Avstro-Ogrske so se gasilska društva ustanavljala predvsem v večjih krajih in prazupnijah, kot so jih takrat imenovali, kasneje pa tudi po župnijah. Tako se je tudi v Stični leta 1926, za območje župnije, ustanovilo gasilsko društvo Stična, katerega člani so bili iz vseh vasi iz župnije.

Nekatere vasi so bile od Stične precej oddaljene, kar je predstavljalo težavo pri intervencijah, saj se moštvo ni moglo tako hitro zbrati in zaradi oddaljenosti in prometnih povezav pravočasno prispeti do vseh krajev. Zato so se funkcionarji kmalu odločili, da ustanovijo novo gasilsko enoto v Metnaju.

Tako je bilo v Metnaju leta 1929 ustanovljeno samostojno gasilsko društvo. Žal pa operativna enota dolgo let ni zažive-la v pravem pomenu besede, predvsem zaradi oddaljenosti vasi in slabih ali pa nobenih prometnih povezav, izvemši vas Goričica, ki je v neposredni bližini Metnaja. Teritorij oziroma požarno področje gasilskega društva Metnaj obsega namreč

v Metnaju

Po koncu vojne leta 1945 je sledila povojna obnova, gasilstvo se je počasi oživljalo, gasilci iz Metnaja so ponovno več let operativno delovali skupaj z gasilskim društvom Stična. Ker so bili občni zbori skupni, se je vedno upoštevala delitev, in sicer, če je bil predsednik ali poveljnik oziroma še drugi funkcionarji iz društva Stična, je bil namestnik ali drug funkcionar iz društva Metnaj. Blagajniška dela pa je vsako društvo vodilo samostojno.

V povojnem času bila pomembna člana društva v Metnaju, Anton Kavšek iz Goričice in kasneje še Jože Adamlje, podčastnik, ki se je v Metnaj priženil iz Doba pri Šentvidu. Ta dva moža sta bila več let nosilca gasilstva v Metnaju.

Leta 1958 je bilo za gasilce v Metnaju nabavljeno prvo gasilsko vozilo, vojaški tovornjak Chevrolet, leta 1962 mu je sledilo je vozilo Fiat Campagnola. Kljub velikim težavam s popravili je bilo v uporabi kar nekaj let. Sledila je napeljava elektrike v gasilski dom leta 1963, leta 1964 pa so gasilci v Metnaj že dobili prvi telefon, kar je bil za tiste čase zelo velik napredek.

Gasilska organizacija v Metnaju je bila vsak dan močnejša, število članstva se je večalo. Seznanili so se z zakonodajo, ustanovili pionirsko desetino, se usposobili za tekmovanja, okrepili operativno enoto in se leta 1971 "odcepili" od gasilskega društva Stična. Tako so, po Zakonu o gasilstvu, Pravilih gasilske službe in Zakonu o društvih, ponovno postali samostojno gasilsko društvo.

Kot mi je znano, je gasilski arhiv v Metnaju ohranjen v okrnjenem obsegu. Velja pa kljub temu ponovno omeniti dolgoletnega tajnika društva, Anton Kavška iz Goričice, ki je bil izredno pismen in natančen za tiste čase, saj je redno pošiljal pisne odgovore na razna vprašanja ter zapisnike, ki so shranjeni v arhivu Gasilske zveze Ivančna Gorica ter Grosuplje.

In že je pred nami leto 1974/1975, ko je bila ustanovljena Krajevna skupnost Metnaj. Sledila je adaptacija gasilskega doma oziroma dograditev sejne sobe nad gasilsko shrambo. Članstvo je bilo aktivno, orodje pa ni več ustrezalo potrebam takratnega časa. Zato se je društvo odločilo za nakup nove sodobne črpalke znamke Rosenbauer-Vatrosprem, ki so jo dobili leta 1983. Pri tem je pomagala tudi Gasilska zveza Grosuplje. Takoj za tem pa se je pojavilo vprašanje mobilnosti. Iz Metnaja so na Gasilsko zvezo in k meni kot predsedniku prihajali pritiski za novo vozilo. Ponudila se mi je rešitev in tako so gasilci v Metnaju leta 1984 obogatili svojo dejavnost z novim vozilom znamke Lada Niva, ki je bila v tistem času zelo dobro sprejeta v gasilski organizaciji, tudi pri avstrijskih in nemških gasilcih. Sledila je nabava prikolice za opremo in gasilci v Metnaju so tako postali sodobno opremljeni za tisti čas.

V tem času se je menjalo vodstvo, in sicer je postal predsednik društva Miro Tul, poveljnik Aleš Janežič, tajnik David Kastelic, blagajnik pa Emil Fink. V vodstvo so tako prišli drugi ljudje z novim znanjem, nova zakonodaja in drugačne potrebe za tedanji čas. Po 28-tih letih, t. j. leta 2012, so prejeli novo gasilsko vozilo, znamke Mazda BT 50, z gasilsko oznako GVGP-1. PGD Metnaj po Pravilih gasilske službe spada v kategorijo I.a, v skladu s katero je tudi opremljeno z vso potrebno opremo.

Kljub temu, da so posamezne vasi oddaljene od centra Metnaja, lahko vidimo, da so bili člani gasilskega društva Metnaj v svoji dolgi zgodovini zelo napredni. Vsaka generacija je opravila določen napredek in pripomogla k temu, da je društvo uspešno prebrodilo tudi posamezna kritična obdobja.

Kot funkcionar Gasilske zveze Slovenije in Samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari Republike Slovenije sem imel vpogled v delovanje in razvoj gasilstva v prihodnosti Republiki Sloveniji, kar sem vgrajeval v gasilstvo občine Grosuplje, ki je v tistem času združevala 41 gasilskih društev. Moja želja je bila, da bi bili tudi med seboj povezani, zato sem leta 1953/1954 v občinah Grosuplje in Ivančna Gorica organiziral razvoj telefonije. To je omogočilo, da je v naslednjih letih prišel telefon tudi v vse vasi današnje Krajevne skupnosti Metnaj in to po zelo ugodni ceni.

Z gasilskim društvom Metnaj sem sodeloval od leta 1950, t. j. 69 let. Naj omenim še zadnje delo v tem društvu, to je bila izgradnja prepotrebnih garaž kot prizidka k gasilskemu domu, ki je bil zgrajen v letih 2018/2019. S tem se je gasilstvo v Metnaju postavilo ob bok sodobnemu evropskemu in svetovnemu gasilstvu. Ne pozabimo, da ima gasilstvo v svetu največji ugled in zaupanje ljudi, kar kažejo tako svetovni kot tudi naši statistični podatki.

To so moji spomini na delo Gasilskega društva Metnaj, vzeti iz mojega osebnega dnevnika, vodenja gasilstva v občinah Ivančna Gorica in Grosuplje, kamor smo bili tudi upravno vključeni več kot 60 let.

Vse to, kar sem napisal in kar je bilo v moji pristojnosti, da sem vam lahko pomagal, pomeni zame velik uspeh, uspeh za dobro vseh ljudi in mi je v ponos. Vedno sem bil vesel vaših obiskov, čeprav so bili včasih zahtevni, a vendar vedno za dobrobit ljudi. Vesel sem, da smo mnogo stvari tudi skupaj uresničili.

Naj se vam na tem mestu zahvalim za vašo veliko podporo leta 1969, ko sem kandidiral za odbornika občinske skupščine Grosuplje, saj sem v vaših krajih dobil skoraj sto odstotno podporo. Zato vas tudi nisem nikoli pozabil, ko ste potrebovali mojo pomoč.

Spoštovani jubilent, spoštovano članstvo!

Minilo je 90 let. Bili so lepi in tudi težki trenutki, pa vendar naj se spominjamo le lepih reči, saj je društvo danes na višku slave. Ali ni to lepo! Hvala vam za vse, kar ste storili za lepše življenje vsem vam in vašim prihodnjim rodovom. Življenje se je spremenilo na boljše, to je živ dokaz vašega dela, za katerim stoji prizadevanje in dobrosrčnost človeka.

Naj bo vsem vam, ki ste pri tem aktivno sodelovali, vse omenjeno v ponos, mlajšim pa delo vas in vaših prednikov vzgled za prihodnost. Le tako se bo ohranila organizacija in živel v rod v rod.

**Pozdravljam pa vas s sto petdeset letnim gasilskim pozdravom
»Bogu v čast – bližnjemu v pomoč!«**

Stična, 19. 5. 2019

Lojze Ljubič, častni predsednik
Gasilske zveze Ivančna Gorica
Visoki gasilski častnik II. st.

90 let delovanja PGD Metnaj

Vsem gasilkam in gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Metnaj pošiljam najpristrčnejše čestitke ob 90 letnici delovanja njihovega društva.

Devetdeset let delovanja na področju gasilstva ni malo. Je obdobje, skozi katerega se je društvo Metnaj razvijalo in bogatilo svojo zgodovino. Marsikaj zanimivega lahko danes pokažejo in povedo, pa vendar menim, da je nekaj očem nevidno in našim ušesom neslišno. To je njihovo srce, v katerem bije močna pripadnost, tako gasilska kot vaška. Tako srce bije v vseh prebivalcih Metnaja in okoliških krajev.

Članstvo je na prehojeno pot svojih prednikov, ki so dobro vodili gasilsko društvo skozi razburkani čas, ga negovali, posodabljali ter šli s časom in razvojem v korak, lahko in upravičeno zelo ponosno.

Sam se težko spominjam, kdaj je bil vzpostavljen prvi stik z Metnajem, saj je nenazadnje zelo blizu mojega kraja bivanja, pa vendar mi prvi gasilski spomini sežejo na dobre veselice, ko sem jih kot mlad fant obiskoval, pa naj so bile pred sedanjim gasilskim domom ali pa poleg lovske kočice. Na veselicah so takrat igrali ansambli s samimi zvonečimi imeni.

Da so se Metnajske gasilce zavedali svojega poslanstva, kaže dejstvo, da so že prvo leto po ustanovitvi, to je leta 1930, nabavili črpalko. Ves čas pa so si želeli, da bi imeli tudi svoj dom.

Vse to se jim je že zelo zgodaj uresničilo, saj so 22. julija 1934 ob zvokih stiške godbe prevzeli ključke novega doma. Ta dom je dolgo služil svojemu namenu, vse do pred nekaj let, ko so ga skupaj s Krajevno skupnostjo Metnaj povečali. Ta povezanost med gasilci in krajevno skupnostjo se je kazala tudi v skupnih akcijah pri nakupu novejši črpalke, vozila Lada Niva, pa tudi vse do današnjih, ko so ponovno razširili gasilski dom in poleg tega skupaj s krajanji, sponzorji in Občino Ivančna Gorica dogradili športno igrišče. Igrišče in večji dom bosta močno prispevala k ohranitvi in nadgraditvi gasilstva v Metnaju.

Prav ta in podobne kombinacije sobivanja z drugimi interesnimi skupinami v kraju zagotavljajo, da bodo krajanji radi ostali v tem kraju in hkrati tudi postali in ostali gasilci.

Naj bo razširjen dom mladim gasilkam, gasilcem in vsem krajanom drugi dom, kjer se bodo vzgajali v duhu humanega delovanja in s športom utrjevali psihofizične sposobnosti, ki jih mladi potrebujejo za uresničevanje vsakodnevnih opravil.

Spoštovane gasilke in gasilci PGD Metnaj, hvala vam za vse, kar ste storili za gasilstvo v vseh teh 90-ih letih. Naj vam bo preteklo in današnje delo v ponos, mladim pa lep zgled za nadaljevanje gasilske tradicije vašega društva.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ.

Jure Strmole, VGČ II. st.
Predsednik GZ Ivančna Gorica

Jure Strmole, VGČ II. st.
Predsednik Gasilske zveze
Ivančna Gorica

Gasilcem PGD Metnaja ob 90letnici delovanja

Slavko Zaletelj VGČ
Poveljnik Gasilske zveze
Ivančna Gorica

Pisalo se je leto 1929. Od prve morije v dvajsetem stoletju, prve svetovne vojne, je minilo dobrih deset let. Časi pomanjkanja, bolezni in žalovanja za celimi generacijami moških, ki se niso vrnili s fronte, so počasi minevali. Na slovenskem so se ustanovljala gasilska društva. Starim gasilskim društvom, ustanovljenim še v Avstro-Ogrski, so se vsako leto pridružila nova gasilska društva. Povod za ustanovitev je bil velikokrat velik požar, čemur je sledil shod naprednih mož v kraju, ki so ustanovili društvo. Društva so nastajala zaradi potreb in nevarnosti v tedanjem času. Ustanovljena so bila skoraj izključno s prostovoljnimi delom takratnih članov.

PGD Metnaja deluje, tako ob ustanovitvi kot danes, predvsem zaradi in za potrebe svojih prebivalcev. Potrebe in nevarnosti iz prejšnjega stoletja so se močno spremenile. Danes se celo najstarejši težko spomnijo, kdaj je nazadnje kje gorela slamnata streha. Splošni napredek in razvoj v 20. stoletju je omilil marsikatero nevarnost, ki je prežala na takratno prebivalstvo. Gasilska tehnika in oprema je doživela velik razvoj.

Splošni napredek pa nam vsakodnevno povzroča nove in nove nevarnosti. Skupek vseh presega nevarnosti, ki so na

nas prežale v preteklosti.

Gasilci PGD Metnaja temu napredku vsa leta svojega delovanja sledite. Pogled na vaš gasilski dom in vašo gasilsko opremo daje vedeti, da ste v koraku s časom. Vasi, ki jih s svojim delovanjem pokriva vaše društvo, so v preteklosti veljale za nepriviligirane in odmaknjene od občinskih središč. Današnji človek pa življenje v teh naseljih in vaseh prepozna kot privilegij, ko se po napornem delu v hrupnem mestu vrne domov v pristno naravno okolje in mir, ki ga to nudi. Posledično se nekdanje revne podeželske vasi razvijajo in povečujejo.

Če ste bili že v preteklosti Metnajske gasilci tu potrebni, boste še toliko bolj v prihodnosti.

Dragi člani PGD Metnaja, čestitam vam ob devetdesetletnici vašega delovanja. Čestitam za vaše nove gasilske prostore, ki ste jih zgradili predvsem z lastnim trudom.

Zahvaljujem se vam za vse opravljeno delo in vam privoščim nadaljnji razvoj vašega društva, da bi tudi v prihodnosti mogli in zmogli služiti našim sokrajanom.

NA POMOČ!

Slavko Zaletelj VGČ
Poveljnik GZ Ivančna Gorica

Ob jubilejnem letu PGD Metnaj

Vsaka obletnica je nekaj posebnega, nekaj kar za vsakogar pomeni zelo veliko. Bodisi, da je to rojstni dan ali poročni dan, še posebej pa, če je obletnica gasilskega društva. Gre za nekaj deset ali več obletnic, pač kolikor je članov, ki so ustvarili organizacijo. Seveda niso vsi navzoči, mnogi, ki so društvo ustanovili, niso več med nami. Toda njihova vizija živi še danes. Vizija – biti koristen družbi in posameznikom. Gasilsko poslanstvo je humanitarno poslanstvo. Že sam naziv društva pove, da je društvo zasnovano na prostovoljstvu in z željo pomagati družbi.

Požari so v preteklosti dodobra uničevali družine, domove, celo cela mesta. Največja tragedija je, kadar se izgubi človeško življenje. Zato so tukaj vedno gasilci. Pomagati in preprečiti, da bi nastala večja škoda.

Za ustanovitev takega društva, sploh v časih nastajanja našega društva, je bilo potrebno veliko poguma. V tistih časih so nam na naši zemlji vladali drugi in večkrat jim ni bilo mar za posledice nesreč. Toda našlo se je nekaj ljudi, ki so se zavzeli in kljub težavam uspeli ustanoviti gasilsko društvo, brez finančnih sredstev ali pomoči države. S pomočjo dobrodelnih prispevkov jim je uspelo nabaviti osnovno opremo. Imena teh pogumnih mož so zapisana v zgodovino društva.

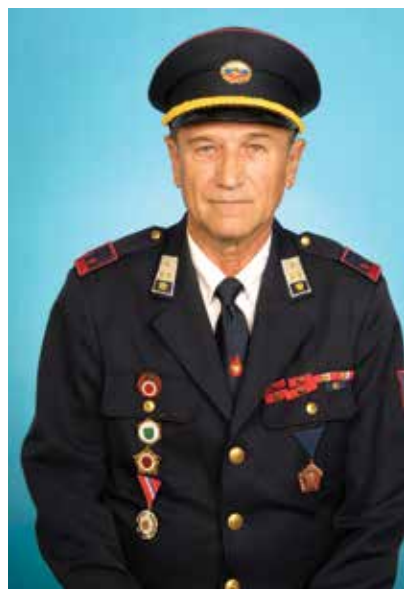
Gasilsko društvo Metnaj je nastalo leta 1929 na podarjenem zemljišču. Kmalu je bil sezidan gasilski dom, ki je povezoval ljudi v tem kraju. Dokaz za to je ustanovljena igralska skupina, ki je organizirala gledališko predstavo. Bila je kupljena osnovna oprema, nato prvo motorno vozilo, motorna črpalka in druga oprema, kar je razvidno iz kronike društva. Društvo se je razvijalo še naprej z usposabljanjem članstva. Opravljeni so bili tečajji za gasilca, kupljene zaščitne obleke, nato še najnovejše gasilsko vozilo z vso opremo. Tako so bili metnajske gasilci opremljeni za še tako zahtevne intervencije.

Kot predsednik društva sem ponosen, da imam v društvu tako pogumne in usposobljene gasilce. Pripravljene so pomagati v vsakem trenutku, naj je to dan ali temna noč.

Ob prazniku, 90 letnici društva, želim kot predsednik izkazati zahvalo in spoštovanje za vse kar so do zdaj člani društva naredili. Vsi se zavedamo, kakšne dolžnosti imamo kot prostovoljni člani gasilske organizacije do domovine, do narave, do dobrin in do človeških življenj. Gasilci so postali ne samo gasilci, ampak še več. Pomagajo pri naravnih nesrečah, nesrečah v prometu, pri požarih in nesrečah razne vrste, pri tem pa nemalokrat tvegajo tudi svoje življenje.

V ponos je nositi gasilsko uniformo, ki ponazarja humanost in nesebičnost tistega, ki jo nosi.

**In na koncu čestitke vsem gasilkam in gasilcem ob 90 letnici društva z vzklikom
- ŠE NA MNOGA LETA in gasilskim pozdravom NA POMOČ.**

Miroslav Tul
Predsednik PGD Metnaj,
Gasilec 1. stopnje

Miroslav Tul
Predsednik PGD Metnaj, Gasilec 1. stopnje

90 let prijateljstva in sodelovanja

Aleš Janežič,
Poveljnik: NGČ I. st

Devetdeset let humanega in prostovoljnega dela v okviru gasilske organizacije je obdobje, na katerega smo gasilci in krajanje Metnaja z okoliškimi vasi lahko zelo ponosni. Društvo se je ustanovilo zaradi želje in potrebe pomagati ljudem v nesreči in stiski. Naši predhodniki so začeli skromno a odločno in po toliko letih je napredek viden, kdor ga hoče videti. V dolgi zgodovini društva se je marsikaj dogajalo. Bili so vzponi in padci, vendar so zagnani člani vedno našli moč in enotnost ter društvo peljali in vodili tako, da so bili v ponos kraju. Težko si je predstavljati okoliščine pred 90. leti, koliko truda in potrpežljivosti je bilo potrebno od posameznikov za ustanovitev društva, kaj šele za sam obstanek.

Prostovoljno gasilsko društvo Metnaj smo organizacija, ki deluje v dobrodelnosti, prijateljskem sodelovanju med seboj in z ljudmi, ki živijo v naših vaseh ter širše. Današnji čas in vse večji napredek zahtevata od nas gasilcev veliko izobraževanja in tehničnega znanja, saj je to osnova za dobro delovanje društva. V zadnjih letih smo več mlajših gasilcev usposobili za operativne gasilce in pridobili tudi nekaj prvih posredoval-

cev, kar zagotavlja tudi nadaljnje delovanje društva.

Sedaj je PGD Metnaj gasilska enota 1.a kategorije in ena od manjših enot v GZ Ivančna Gorica. Društvo šteje 80 članov, pokriva pa veliko območje, ki obsega vasi: Mekinje nad Stično, Metnaj, Dobrava in Pristava nad Stično, Poljane pri Stični, Mala Goričica, Debeče, Osredok, Planina in Obolno. Območje je hribovito in poraslo z gozdovi ter v zimskih razmerah težko dostopno. Gasilsko društvo je tehnično opremljeno in usposobljeno, kot zahteva veljavna zakonodaja.

Na operativnem področju stalno skrbimo in obnavljamo gasilsko tehniko. Leta 2012 smo bili zelo veseli novega gasilskega vozila Mazda BT 50, opremljenega kot GVGP1. V kasnejših letih smo vozilo še dodatno opremili glede na naše potrebe in posebnosti, ki jih zahteva območje delovanja društva. Velikega pomena je tudi druga tehnika, ki jo imamo na voljo, saj z njo lažje služimo našemu poslanstvu.

V zadnjih dveh letih smo največjo pozornost namenili izgradnji prizidka k gasilskemu domu, saj bomo s tem izboljšali razmere za delovanje društva sedaj in v prihodnjih časih. Prizidek je bil načrtovan in zgrajen preudarno, prilagojen potrebam kraja, cenovno ugoden in enostaven za vzdrževanje. Z veliko truda članov društva, krajanov, sponzorjev, donatorjev, GZ Ivančna Gorica in Občine Ivančna Gorica nam je uspelo zgraditi prizidek in polepšati stari gasilski dom. Hvala vsem za vsakršno pomoč pri izgradnji.

Ob našem jubileju iskreno čestitam vsem našim članicam in članom, ki ste kakor koli pripomogli k delovanju našega društva in vam ni žal, da namenjate svoje prostovoljne ure za skupno dobro.

Aleš Janežič,
Poveljnik:NGČ I. st

Čas pred ustanovitvijo

Metnaj je razmeroma majhna vas, dobro skrita v polkrožni globeli na gozdnati planoti nad Stično. Razen cerkvice sv. Marije Magdalene, vaške zavetnice, v času pred II. svetovno vojno tu ne bi našli ničesar drugega kot večje in manjše posestnike ter nekaj kajzarjev. Metnajci so bili že od nekdaj ponosni in iznajdljivi ljudje. Ljudje v dolini so jih malo za šalo in malo zares radi podražili z vzdevkom »puntarji«, kar se je pogosto končalo s preprirom ali celo pretepom. Metnajci so se zaradi odmaknjenosti pogosto počutili zapostavljene in odrinjene, saj so se morali po nujnih opravkih napotiti po slabih poteh v Stično, Šentvid, Višnjo Goro ali na drugo stran v Šmartno in Litijo, pa naj je šlo za posvetne ali cerkvene zadeve.

Želja po večji samostojnosti in samozadostnosti je bila tista gonilna sila, ki je naprednejše vaške može silila k iskanju drugačnih možnosti in združevanju interesov v korist celotne vaške skupnosti. To, kar je bilo nekoč v »nadležnosti« vaških županov, je v 20. stoletju dobilo svoj odziv v izvoljenih predstavnikih, ki so interese vaške skupnosti delegatsko zastopali v srenjskih, banskih ali kasneje v občinskih organih. Na ta način so s pomočjo delegatov prišle želje in potrebe prebivalcev do višjih oblasti, povratno pa tudi nova spoznanja in možnosti razvoja.

Gasilstvo se je v Metnaju razvilo ravno na osnovi takšnih spoznanj in izkušenj, kakršne so že imeli gasilci v Stični, ki so svoje društvo ustanovili leta 1926, torej le tri leta prej. Med ustanovitelji stiškega gasilskega društva najdemo tudi Franca Stoparja, Malnarčkovega iz Potoka, ki sodi kot zaselek pod vas Metnaj, na položaju namestnika odbornika. Znano je, da so Metnajske gospodarji vozili ali nosili v mlin v glavnem k Malnarčku, znano pa je tudi, da se med mletjem žita marsikaj »zmelje« tudi zunaj, pred mlinom. Prav verjetno je, da so si Metnajci med pomenki s Francem Stoparjem izmenjali tudi zamisli o organiziranem gasilstvu v vasi. Na ustanovni listini gasilskega društva Metnaj leta 1929 tako najdemo v pomembni vlogi poveljnika tudi Franca Stoparja. Torej je Franc Stopar vse potrebno znanje in izkušnje, ki jih je pridobil v času članstva v Stični, prenesel v domače, metnajske gasilsko društvo. Delovanje gasilskega društva Metnaj je znano že od leta 1927, zato ga Metnajske gasilski neuradno štejejo kot leto nastanka društva. Ideja o lastnem gasilskem društvu je do leta 1929 že toliko dozorela, da so se metnajske možje zbrali na skupnem sestanku »pri Klamovcu« in uradno ustanovili samostojno, prostovoljno gasilsko društvo Metnaj ter ga organizacijsko naslonili na gasilsko društvo Stična. Nadaljevanje zgodbe po ustanovitvi poznamo iz zapisnikov njihovih občnih zborov in sestankov.

Z žlahtnimi spomini in hvaležnostjo se danes spominjamo teh klenih mož – gasilcev, ki so svojo in okoliške vasi iztrgali iz podeželske zaspanosti in zapostavljenosti ter jim z gasilskimi aktivnostmi in vrednotami dali veljavo v širši družbi. Tisti vdani in človeško ponižni klic »na pomoč« je segel v vse plasti vaške srenje, jo navdihnil z mislijo o večji varnosti doma in družine ter jo popeljal tudi k upanju na boljše čase.

Svojim očetom so z istim klicem v srcu zvesto sledili sinovi, njim pa njihovi sinovi. Danes sestavljajo gasilsko društvo Metnaj že pravniki ustanoviteljev. V njihove vrste vstopajo fantje in dekleta iz vseh vasi, ki sestavljajo Krajevno skupnost Metnaj. Učijo se povsem novih gasilskih veščin, osvajajo sodobno tehnologijo gašenja, reševanja življenj, premoženja in naravnih bogastev. O takšnih čudesih sodobnega sveta njihovi pradedje niso mogli niti sanjati. Nekdanji ustanovitelji in še mnogi nekdanji člani društva medtem v miru sanjajo svoje sanje nekje na gasilskem nebu in ni jim žal, da so v nekem trenutku spustili iz rok ročice pluga, obesili koso na klin in skupaj s sovaščani ustanovili gasilsko društvo.

Ustanovitev PGD Metnaj

Gasilsko društvo Metnaj je bilo ustanovljeno pred devetdesetimi leti na pobudo vaščanov z območja Metnaja. Po izročilu sodeč, je bil med glavnimi pobudniki v vasi Ignac Borštnar, a o tem ni ohranjenega zapisa.

Pobuda je prišla predvsem zaradi pogostih vremenskih ujm in požarov – tako v naravi kot na objektih, zaradi strele ali takratnih neustreznih kurišč. V času ustanovitve so bila v vaseh nekatera bivališča in gospodarska poslopja pokrita še s slamo, kar je v primeru požara ogrožalo celotno vas. Ob požaru, ki ga je v cerkvenem zvoniku najavila »plat zvona«, so bili ljudem na voljo le leseni škafi in vedra, saj so bili najbližji gasilci takrat le v Stični ali v še bolj oddaljenem Šentvidu. Preden bi s požarnim vozom pridrveli po strmini do Metnaja, Dobrave ali katere od oddaljenejših vasi, bi pogorelo že marsikaj. Zaradi vseh teh dejavnikov so se vaški možje odločili, da ustanovijo lastno gasilsko društvo.

Ustanovni sestanek je bil 27. oktobra 1929 ob 2. uri popoldne v Metnaju, na posesti Ignaca Kostena, po domače »pri Klamovcu«. Na ustanovnem zboru je bilo navzočih 16 članov. V izbranemu odboru so bile razdeljene tudi vse potrebne funkcije kot je razvidno iz zapisnika ustanovnega sestanka:

- Načelnik: Ignac Borštnar, Petrov
- Poveljnik: Franc Stopar, Malnarčkov
- Namestnik: Jožef Genorio, Birsov
- Tajnik: Franc Retar, Kramarjev
- Blagajnik: Ignac KOSTEN, Klamov

Odborniki so bili: Anton Ceglar, Alojz Kosten, Janez Genorio, Janez Kastelic (št. 16).

Namestnika odbornikov: Franc Rojec (Goričica 3) in Josip Kastelic (Metnaj 19).

Pregledovalca računov: Anton Ceglar (Dobrava) in Franc Borštnar (Poljane).

Ustanovni dokument so lastnoročno podpisali: Franc Retar, tajnik, Ignac Borštnar, načelnik ter ostali odborniki: Franc Stopar, Jožef Genorio, Ignac Kamnikar, Alojzij Kosten, Janez Kastelic, Anton Ceglar, Janez Miglič, Janez Genorio in Ignac Kosten.

Zbor je bil zaključen ob 3. uri popoldne.

Območje, ki ga bo pokrivalo društvo, so vasi: Metnaj, Mekinje, Dobrava, Pristava, Mala Goričica, Osredek, Obolno, Poljane, Planina, Debeče.

Kačetek. 27. 10 1929
 Prostovolnega gasilnega društva
 v Metnaju.

Ustanovni občni zbor se vrši dne 27/10
 1929 pri pos. Ignac Kostenu št. 25. v Metnaju.

Kačetek ob 2. popoldne navzočih 16 članov
 izvoljeni je sledeči odbor.

1. za načelnika Ignac Borštinar
2. " Povelnik Fran Stopar
3. " namestnik Josip Genorija
4. " tajnik Fran Retar
5. " Blagajnika Ignac Koston.

odborniki so

1. Anton Ceglar
 2. Alojz Koston
 3. Janex Genorija
 4. Janex Kastelic
- za namestnika odb.
1. Fran Rojc goric
 2. Josip Kastelic št.

Pregledalcev račun
 Anton Ceglar Dobro
 Fran Borštinar polja

Opomba:

Članarina rednih članov Din. 100.
 Ustanovni člani Din. 300.
 odbor je sklenil, da tri mes bolj povzetovalne
 in delovne člane, da se jih nagradi za čarne
 člane.

Prihodno leto 1930 se ~~ni~~ priredi veselica.
 soglasno prejeta.

Kak žuček ob 3uri popoldne

27/10 1929

Fran Retar
 tajnik

ostali odbor.

Kastelic Janex
 Ceglar Anton
 Janex Oglje
 Janex gorkar
 Ignac Koston

Borštinar Ignac
 t. g. načelnik
 Stopar Fran
 Genorija Josi.
 Ignac Kamnikar
 Alojzij Koston

Ustanovni občni zbor
 27. oktober 1929

Bila je nedelja, ko so se po južini
 pri Klamovcu zbrali vaški možje
 in sklenili, da v Metnaju tudi "ura-
 dno" ustanovijo gasilsko društvo.

Prva motorna brizgalna

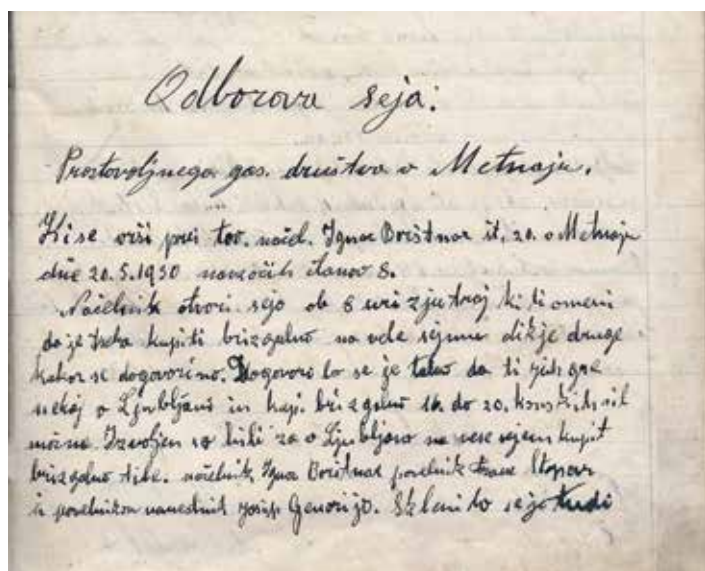
20. maja 1930 so se člani PGD Metnaj že odpravili proti Ljubljani z željo, "da je treba kupiti brizgalno na velesejmu ali kje drugje - 16 do 20 KS«. Po nakupih so šli: načelnik Borštinar Ignac, poveljnik Franc Stopar in namestnik poveljnika Josip Genorijo. Odbor se je odločil za brizgalno Strojnih tovarn Ljubljana, ki se je v nekaterih sosednjih društvih izkazala za odlično.

Meseca julija istega leta sprejmejo še sklep o nabavi 200 m cevi pri Strojnih tovarnah Ljubljana. Iz knjige dohodne in odhodne pošte razberemo, da so Strojne tovarne in livarne ponudile 100 m starih cevi, dokler ne bi dobili novih, vendar je odbor vztrajal na dobavi novih cevi. Najbrž so sklepali, da bi ostali kar pri starih ceveh, če bi njihovo ponudbo sprejeli.

Samo zamislimo si lahko izraz na obrazih metnajskega mož - gasilcev, ko so v vasi prvič zagнали nekaj motornega, nekaj, kar je poganjal bencin, ki je tako drugače dišal od petrolejk, ki so ob večerih brlele po vaških domovih. In strahospoštovanje ter ravednost žena in otrok, ki so se zbrali na prvi preizkušnji ob vaški »štarni« tik pod cerkvijo. Potem je zaropotalo, da so se ženske in otroci prestrašeno umaknili na varno za cerkveno »škarpo«. Nenadoma je curek iz opletajoče cevi brizgnil po pročelju cerkve svete Magdalene in po ljudeh, ki so ponosno opazovali čudo tehnike, ki je prišla v vas. No, pa naj sedaj zagori kje v vasi ali gozdu, če si upa ...

Domišljija o takratnem dogajanju bi nas lahko popeljala še k neštetim zgodbam in dogodivščinam, a se raje prepustimo njihovim zapisanim besedam.

Metnajske gasilce so se 29. julija 1930 z brizgalno že udeležili vaj gasilske župe na Krki, kamor je sodilo tudi gasilsko društvo Metnaj. Skupna župna vaja na Krki je bila prva, na kateri so

Na seji 20. maja 1930 "se je govorilo", da je treba kupiti brizgalno v Strojnih tovarnah v Ljubljani. Oktobra istega leta so jo člani gasilskega društva Metnaj tudi krstili.

javno preizkusili svojo novo brizgalno, in zadnja v dotedanji sestavi, saj se je 17. junija 1931 župa Krka razdelila na tri okrožja, in sicer: Krka, Žužemberk in Stična, pod katero je sodilo tudi gasilsko društvo Metnaj. Prvo gasilsko veselico so Metnajske gasilci organizirali ob prevzemu brizgalne oktobra leta 1930, o čemer priča podatek v knjigi pošte, ko navedejo, da so poslali prošnjo na Sresko načelstvo Litija »za dovoljenje veselice ob priliki blagoslovitve motorne brizgalne«. Naslednja veselica je bila 26. julija 1931, porodila pa se je tudi želja po lastnem gasilskem domu.

Večja vaja, ki so se je Metnajske udeležili skupaj s PGD Stična, je bila 29. 6. 1931 na Dobu. Obiski po sosednjih gasilskih društvih ter ogledovanje in ocenjevanje njihove opremljenosti in pripravljenosti je v metnajskih gasilcih vzbudilo željo po lastnem gasilskem domu. Zakaj bi zaostajali za drugimi!?

Gasilska četa PGD Metnaj ob prevzemu nove brizgalne leta 1930.

1. vrsta z leve: **Franc Miglič** – Kostenov, **Jože Kastelic** – Ščitnikov, **Ignac Borštnar** – Petrov, **Jožef Genorio** – Birsov, **Janez Miglič** – Hodnikov, **Janez Miglič** – Frenckov;
 2. vrsta: **Johan Miglič** – Kajcljev, **Janez Kastelic** – Končinov, **Alojz Perovšek** (?) – Rudarjev, **Janez Genorio** (?) – Birsov, **Ignac Kosten** – Klamov, **Ignac Miglič** – Nacetov;
 3. vrsta: **Mihael Kastelic** – Kalovški, **Janez Kastelic** – Barbarjev, neznan član, **Alojz Kosten** – Anzeljnov, **Jožef Retar** – Kramarjev. (Opravičujemo se za nejasnosti pri prepoznavi oseb).

V letih 1935/36 so številni Metnaji in Mekinjci sodelovali pri gradnji nove načrtovane ceste od Stične do Debeč. Na odseku od Mekinj do Metnaja in naprej so pri delih na cesti sodelovale vse proste roke številnih prebivalcev Metnaja, Goričice in Mekinj. Ne le za lažjo in hitrejšo dostopnost vaščanov do večjih krajev v dolini, tudi v primeru hujšega požara ali naravne nesreče so lahko hiteli gasilci na pomoč v eno ali drugo stran.

Brizgalna iz leta 1930 (zgoraj) in skupinska fotografija ob njenem krstu v Metnaju (spodaj), skupaj s člani iz drugih društev.

Nov gasilski dom

Na seji 6. avgusta 1933 je bila dokončno sprejeta odločitev za gradnjo gasilskega doma.

6. novembra 1933 pošljejo Sreskemu načelstvu v Litiji podrobne načrte doma. Dela so stekla še istega leta na zemljišču na začetku vasi, ki ga je gasilcem podaril posestnik Janez Miglič, po domače Hodnikov. Tako je »na Gričku«, ki se je tako imenoval zaradi večje skalne gmote, rasel gasilski dom nekaj naslednjih let. S krampi in macolami so se morali najprej odstraniti kamnito gmoto, ki so jo toliko izravnali, da so na njej lahko postavili temelje lesenega stolpa, ki je zrasel kvišku na jugovzhodnem delu doma. Potek dela je bil odvisen od finančnih sredstev pa tudi od časa, ki so ga imeli na voljo metnajske gasilci, saj je bila večina mož tudi poljedelcev.

Iz kratkih zapisnikov sestankov razberemo težave, s katerimi so se od seje do seje srečevali člani odbora. Dne 6. avgusta pri tovarišu načelniku Ignacu Borštnarju:

*»Govorilo se je, da se dela dom na srejdi vasi pri cerkvi. Ker so večina ugovarjali, da ni primeren kraj, je tovariš Miglič Janez št. 28 ponudu brezplačno zemlo na Gričku. Dalje se je govorilo, da se gredo prosit smreke po hribih in na Dobravo.«
Pripis: »Kar ni bilo sprejeto.«*

Dne 20. oktobra 1933 se zapiše:

»... Govorilo se je, da bi se kupilo železjo za pante za vrata, če bomo dobili na puf, in cveke da se obije strop, da bi se dile ne uničile in sklenilo se je, da naj bi šli trije delegatje na župna skupščina u Litija.«

Naslednji sestanek:

»Govorilo se je in sklenilo, da se nese Mežnarjevemu (na Sela) lon od vrat in oken pa da se kupjo šajbe za okna in da se strop obije, da se začno nadaljevati dela pri domu, ker se mudi zaradi našega orodja.«

Prav prijetno je brati te davne zapiske vaških veljakov in predanih gasilcev. S preprosto besedo kmečkega človeka so udejanjali potrebe svojega društva in celotne vaške skupnosti. Metnajskim gasilcem so se namreč kmalu pridružili tudi člani iz drugih vasi v bližini, saj so neposredno sodili v rajon metnajskega gasilskega društva.

Leta 1933 je dom zrasel do strehe, potrebna pa so bila še dodatna sredstva za dokončanje. Kriza je bila tako velika, da so nekateri člani celo posodili denar za dokončanje. Končno so 22. julija 1934 dom svečano odprli in blagoslovili. Takole piše o tem dogodku glasilo Gasilec:

»V našem okrožju smo imeli tudi lepo gasilsko slavnost, in sicer v Metnaju pri Stični dne 22. julija. Ta dan je bila blagoslovitev novega, prav lepega gasilskega doma. Tudi na to slavnost so prihitele sosednje čete iz Stične, Št. Vida, Javorja in Doba. Pri sprejemu sosednjih čet je govoril tov. Retar, nato pa prečastiti g. župnik. Temu je sledil govor tov. Genorija, iz katerega je bilo razvidno, koliko vztrajnosti, truda jin žrtev je bilo potrebno, da si je četa v tako težkih časih nabavila motorko, sezidala dom in to v tako kratkem času. V imenu župe je govoril tov. Župni odbornik Markovič. Za večje razpoloženje je skrbela stiška godba. Pridnim, podjetnim Metnajcem krepki: Pomoz Bog!«

Glede večnega pomanjkanja denarja so imela vsa gasilska društva po deželi edino pametno rešitev: gasilske veselice. Saj ne zato, ker bi bili gasilci tako potrebni zabave in veseljačenja, z

veselico in srečelovom je v blagajno kapnilo vsaj toliko, da je bilo za nujne stroške popravil ali celo nabave nove opreme. Te pa je vedno primanjkovalo. Končno so dočakali 15. junij, ko so člani in goste lahko povabili na prvo sejo v novem gasilskem domu, pisalo pa se je že leto 1936.

Na zadnji seji Odbora leta 1935 je potekala burna razprava o vprašanju, ki je prišlo iz gasilske župe Stična. V najkrajšem času morajo poročati, komu naj se zapiše Gasilski dom. Predlogi so bili različni. Franc Retar je predlagal, da se zapiše cerkvi.

"Vsi drugi člani odločno protestirajo, da se ne sme zapisati cerkvi in ne gasilski četi, ker ni največ prispevala k delu in materialu".

Zato so takratni odborniki in ostali prisotni člani sprejeli modro odločitev, da se dom zapiše vasi Metnaj. Po burni razpravi in splošnem nestrinjanju članov s predlogi, je odbor dal zapisati:

»Končno se je ugotovilo (da) gasilski dom pripada vasi Metnaj, ker je sama žrtvovala, da se je zgradila s pomočjo Miglič Janeza, ki je odstopu zemlo brezplačno s tem pogojem, da ima pravico gasilsko orodje spravljati v dom in vse svoje stvari.«

Očitno so bile že takrat težnje, da se lastništvo gasilske imovine prenese na župo ali še višjo raven, da se odtuji oziroma odvzame krajanom. Podobna dilema je nastala tudi v letih 1970/71, ko je nastajala Krajevna skupnost Metnaj. Takrat se je del gasilskega lastništva brezplačno prenesel na novo ustanovljeno Krajevno skupnost Metnaj z obvezujočo klavzulo, da se tako v statut Krajevne skupnosti kot tudi v statut PGD vnese obveza, da preide v primeru razpada ali ukinitve kateregakoli subjekta njegova lastnina na vas Metnaj oziroma vaško skupnost.

Leta 1936 so se tečaja za člane uprave v Šentvidu udeležili: Ignac Borštinar, Jože Genorio, Alojzij Kosten, Janez Genorio, Ignacij Kosten in Janez Miglič, saj je društvo ugotovilo, da morajo za usklajeno in s predpisi določeno delo v društvu pridobiti vodstveni člani tudi ustrezno znanje.

Na 8. občnem zboru 24. januarja 1937 zbor ugotavlja, da šteje društvo 21 rednih članov, 11 ustanovnih in 3 častne člane. Podporne člane so soglasno zbrisali s seznama, »ker so plačali samo enkrat«.

Novembra istega leta so se gasilskega tečaja v Ljubljani udeležili Ignac Borštinar, Jože Genorio in Alojzij Kosten, za stroške pa je društvo prispevalo 200 din.

Fotografije na desni strani:

- zapisi s sej leta 1933 na katerih "se je govorilo", kje naj bi stal bodoči gasilski dom v Metnaju,
- brizgalna pred novim metnajskim gasilskim domom,
- 20. septembra 1934 glasilo Gasilec poroča o slovesnosti ob blagoslovitvi doma,
- pogled na gasilski dom v Metnaju od daleč.

Ljubljana,

Prejeli ste povelje. Odkarva so priložnostno poslati in
vključno s 2. septembra 1934. pri h. Stičniški.

Četnik: Ivan Šušteršič, Dobrovo župa
Kapitan: Lovro Šušteršič, Prvača župa

Četnik:

Četnik: Ivan Šušteršič, Dobrovo župa
Četnik: " " Šušteršič, Prvača župa

Četnik:

Četnik: Ivan Šušteršič, Dobrovo župa
Četnik: " " Šušteršič, Prvača župa

Četnik:

Četnik: Ivan Šušteršič, Dobrovo župa
Četnik: " " Šušteršič, Prvača župa

Prejeli ste povelje.

Četnik: Ivan Šušteršič
Četnik: " " Šušteršič

Četnik:

Politično pravno,
No. 1. 10. mesto v skupnem glasilu.

GASILEC

Glasilo »Gasilske zajednice za Dravsko b...«

Izhaja vsak mesec. 1. Posamezna številka 2-30 Din, za izdajatelja 3 Din.
V »Zajednici« adružena gasilska četa dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno.

V Ljubljani, dne 20. septembra 1934.

Dovajalci

Izbrani so bili vseh 10. in 11. septembra 1934. pri h. Stičniški.
Ivan Šušteršič, Dobrovo župa, je bil prvi poveljnik
in vodilni je bil Ivan Šušteršič, Prvača župa.
Četnik je bil Ivan Šušteršič, Dobrovo župa.
Četnik je bil Ivan Šušteršič, Prvača župa.

Prejeli ste povelje.
Četnik: Ivan Šušteršič
Četnik: " " Šušteršič

Četnik: Ivan Šušteršič
Četnik: " " Šušteršič

Prostovoljna gasilska četa Stična. Stičsko okrožje
svojo letno vajo v Gabru 8. julija. Vaje so se udeležili
iz Stične, Metnaja, St. Vida in Doba. Namen vaje je
vode iz potoka Temenice v vas Gaber, ki stoji na
potokom ter je približno en kilometer od tega okrožja.
akciji so bile tri motorke; prva je dovajala vodo v
dve pa sta bili v verigi. Voda je prišla na določen
cejsnjim pritiskom. Vaja je popolnoma uspela, vse je delovalo
brezhibno. Poveljeval je okrožni poveljnik tov. Sadar, ki je
vajo tudi organiziral.

Po uspeli vaji je domača četa vse gasilce pogostila na
lepem senčnatem vrtu. Župni odbornik tov. Markovič se je
vsem zahvalil za obilno udeležbo, domači četi pa še posebej
za izkazano gostoljubje. Z bodrilnimi besedami je vse navzoče
spodbujal za napredek gasilstva. Dodal je, da gasilci poznajo
samo požrtvovalnost do bližnjega in če je kje v življenju na
mestu rek, »da se prijatelja spozna v nesreči«, velja to v prvi
vrsti pri gasilcih.

V našem okrožju smo imeli tudi lepo gasilsko slavnost
in sicer v Metnaju pri Stični dne 22. julija. Ta dan je bila
blagoslovitev novega, prav lepega gasilskega doma. Tudi na
to slavnost so prihitele sosednje čete iz Stične, St. Vida, Ja-
vorja in Doba. Pri sprejemu sosednjih čet je govoril tov.
Reter, nato pa prečastiti g. župnik. Temu je sledil govor
tov. Genorija, iz katerega je bilo razvidno, koliko vztrajnosti,
truda in žrtev je bilo potrebno, da si je četa v tako težkih
časih nabavila motorke, sezidala dom in to v tako kratkem
času. V imenu župe je govoril tov. župni odbornik Markovič.
Za večje razpoloženje je skrbela stiška godba. Pridnim, pod-
jetnim Metnajcem krepki: Pomoz Bog!

Vedno zraven, vedno v pomoč

Gasilci Metnaja so se suvereno udeleževali gasilskih vaj, ki so jih organizirala različna gasilska društva v širši okolici. 8. julija 1934 je imelo stiško okrožje letno vajo. Poleg društev Šentvida, Stične, Doba in Gabra zasledimo na skupnih vajah v Gabru tudi PGD Metnaj. Iz članka, ki ga je priobčil časopis Gasilec, izvemo, da so delali izjemno zahtevno vajo z motornimi brizgalnami. Namen vaje je bila dobava vode iz potoka Temenica v vas Gaber, ki stoji na griču. Gasilci so morali z brizgalnami in cevmi, povezanimi v verigo, premostiti kar 1 km razdalje. Časopis Gasilec v nadaljevanju opisuje potek vaje:

»V akciji so bile tri motorke; prva je dovajala vodo v kad, ostali dve sta bili v verigi. Voda je prišla na določen kraj s precejšnjim pritiskom. Vaja je popolnoma uspela, vse je delovalo brezhibno. Po uspeli vaji je domača četa vse gasilce pogostila na lepem senčnatem vrtu.«

14. oktobra istega leta pa omenjeni časopis objavi tudi novico o žalni komemoraciji za pokojnim kraljem Aleksandrom, ki so jo v Stični organizirala različna društva. K žalni slovesnosti so bili poleg gasilcev Stične povabljeni tudi člani društva PGD Metnaj, oboji v svečanih »krojih«, kot so takrat imenovali gasilsko uniformo.

V takratni maniri neomajne zvestobe jugoslovanski kraljevi družini so 18. oktobra 1934, na dan pogreba Kralja Aleksandra I., gasilci opravili še gasilsko zaprisego v gasilskem domu v Metnaju, ki jo je vodil občinski tajnik gospod Lenardič.

V prvih letih delovanja gasilskega društva je tehnika gašenja in reševanja močno napredovala. Potrebe po sodobnejšem znanju so narekovale tudi permanentno izobraževanje članov, predvsem pa usposobljenih poveljnikov, ki so skrbeli za razvoj tehnike gašenja in usposabljanje članov društva.

V Gasilcu iz leta 1938 zasledimo članek o rezultatih izpitov gasilskega tehničnega tečaja, ki je potekal v organizaciji Gasilske zajednice Dravske banovine. Gasilca – tečajnika Jože Genorio iz PGD Metnaj in Franc Meglič iz PGD Stična sta opravila izpit z dobrim uspehom.

Gasilski tehnični tečaj leta 1937 v Ljubljani. Jožef Genorio iz PGD Metnaj desno, prvi v četrti vrsti, nad njim v peti vrsti, Franc Meglič iz PGD Stična.

Metnajsko gasilsko gledališče

Z gasilstvom je hkrati v Metnaj vstopila tudi kultura. V Stični so se gasilci že močno udeleževali v prirejanju ljudskih iger pa tudi resnejših in zahtevnejših dramskih del. V Metnaju je bilo 30-tih letih prejšnjega stoletja mnogo fantov in deklet. Ob ustanovitvi domačega gasilskega društva je dozorel čas, da se tudi Metnajci preizkusijo v gledališču. Mnogi iz vasi so že sodelovali v cerkvenem pevskem društvu v Stični, sestavili pa so celo domače, Metnajsko pevsko društvo.

Metnajski pevski zbor okrog leta 1935, fantovski del zbora je deloval tudi v gasilski četi. Sedijo od leve: **Marija Kastelic** Končinova, zborovodja **Ovca**, (? p. **Evgen**), neznan, **Rozalija Kastelic** Kalovška,

2. vrsta: **Malka**, mlekarna Stična, **Karolina Pajk** Špaja, **Karolina** in **Amalija Meglič** Ilovški, **Jožefa Okoren** Drmoženska, **Karolina Kastelic** Lesjakova, **Marija Kastelic** Ščitnikova;

3. vrsta: **Janez Kastelic** Končinov, **Janez Miglič** Frenckov, **Jožef Kastelic** Ščitnikov, **Alojz Kastelic** Lesjakov;

4. vrsta: neznan, **Janez Kastelic** Kalovški, **Franc Miglič** Kostenov, **Johan Miglič** Kajcljev, **Rojec** ? Mustarjev, **Mihael Kastelic** Kalovški.

Že nekaj mesecev po ustanovitvi gasilskega društva so naštudirali gledališko igro – burko avtorja A. Vizjaka, s tematiko iz vojaškega življenja »*Kakršen gospod, tak sluga*«. Prvi sestanek je bil 6. februarja 1930 ob 8. uri zvečer pri načelniku društva Ignacu Borštnarju. Odločili so se, da bodo igro igrali na veliki ponedeljek, seveda, če se bodo s tematiko in datumom strinjali tudi v samostanu. Sočasno so razdelili tudi vloge, ki jih je prevzel moški del članstva: Janez Miglič – Frenckov, Janez Genorio – Birsov, Franc Miglič – Kostenov, Janez Kastelic –

Ščitnikov, Jože Kastelic iz Metnaja 13 in Franc Retar - Kramarjev. Za ženski vlogi so izbrali Anico Retar in Karolino Perovšek - Rudarjevo, ki sta sodelovali kot nečlanici društva, saj takrat med gasilce še niso sprejemali žensk. Igro so uprizorili 21. aprila 1930 v dvorani v Stični.

Tri leta kasneje so se odločili, da uprizorijo najnovejšo gledališko igro Viktorja Fliska iz Zagorja ob Savi z naslovom »Gamberška kronika«, zgodovinski prikaz v treh dejanjih, ki obravnava kmečki upor na gradu Gamberk pri Zagorju. Dramsko delo je bilo za tiste čase dokaj

Sestanek.

Prostovoljnega gasilnega društva v Metnaju.

Kočetek ob 8. uri 6. IV. 1930 v večer pri tov. načelniku Ignac Borštnar št. 20.

Dogovor da se priredi igra, v prid gasilniemu društvu za Metnaj. Vprašati v samostan če dopuste in odstopijo dvorano za igro zaradi veselice, da bo brez plesa. In da bo 16. IV. 1930 bližnji zbor. Za prireditelje so se odločili:

(1) Felčičev, (2) Bukovca Tomaz, (3) Šehat smotke društva.
Franc Retar
k. i. tajnik
Borštnar Ignac
k. i. predsednik

Prostovoljno gasilno društvo v Metnaju.

Obzini zbor se vrši 6. zuri popoldne dne 16. IV. 1930 pri tov. načelniku Ignac Borštnar št. 20. navzočih 11 članov. Govorilo se je koliko je bilo v blagajni v preteklem letu. Kolikšno in koliko stroškov. Določeno 100.38. 50 pr. stroškov pa divjajev 50.35. Dogovorilo se je in sklenjeno da se napramno vsi redni člani oblihe ali krogi, odbor je uglavno sklenil da bo veselica brez plesa in da se plača tudi sama porabi tudi za tiste ki so od stopili od razpisovnice to je fant Miglič, 28. Felčič Perovšek in Franc Miglič št. ga dogovorilo se je tudi da bo igra veliki ponedeljek in tako kak rimo bo dopustil samostan. Krogelj je bil za delegata za skupna skupščina Franc Retar.

Zapisi s sej 1930

"Dogovor, da se priredi igra v prid gasilskega društva Metnaj. Vprašati v samostan, če dopuste in odstopijo dvorano za igro, zaradi veselice, da bo brez plesa."

Sestanek Prostovoljnega gas. društva v Metnaju.

Pri tovaršinu načelniku Ignac Borštnarju št. 20. članov 12.

Kočetek ob 9. uri zvečer dne 28. 4. 1930. Dogovorilo se je da se da igralcem ki so igrali hit nagrado 30. im. fantom, del letim pa vsaki eno rudo lupi. Skupaj se je dalo za leto 500. od oblihe. Dogovorilo se je tudi da se udelle. mo skupni go pravnika in veselice v Stični vsi v krogih. Dogovorilo se da se ti vsi vsi tisti kotoni so ti vsi, li tra, les, skupaj. Za gasilno društvo

Prostovoljnega gasilnega društva igralci so:

1. Janex Genovio
2. Janex Miglič Kramarjevo
3. Franc Miglič
4. Janex Kastelic št. 16.
5. Josip Kastelic št. 13.
6. Franc Retar

Igralke:
7. Karolina Perovšek.
8. Anica Retar.

Igra je bila Krahovčan gospod tak sluga"

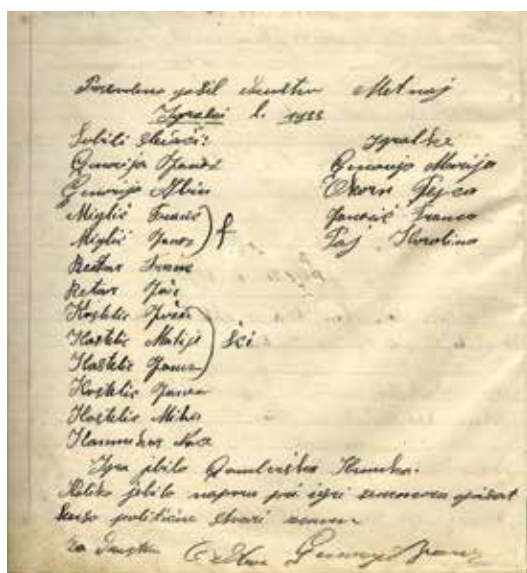
kočetek ob 8. uri zvečer

"Gamberška kronika" v izvedbi metnajskih gasilcev leta 1933

Spredaj sedi **Franc Miglič** Kostenov. Prva vrsta (od leve): **Franc Retar** Kramarjev, **Marija Genorio** Birsova, **Albin Genorio** Birsov, **Janez Genorio** (?) Birsov, **Pepca Okorn**, Drmoženska; druga vrsta: **Frančiška Janežič**, **Ignac Kamnikar** (?) Nacetov, **Janez Miglič** Frenckov, **Janez Kastelic** Končinov, **Karolina Pajk** Špaja; tretja vrsta: **Matija Kastelic** (?) Ščitnikov, **Jože Kastelic** Ščitnikov in **Miha Kastelic** Kalovški.

sporne vsebine, kot so zapisali v zapisniku – zaradi političnih stvari. Vaje so uspešno pripeljali do uprizoritve, ki je bila zelo uspešna. Bogati kostumi, v katerih so nastopali v svojih igrh stiški gasilci, so popestrili tudi Gamberško kroniko, nedvomno pa so k uspešni izvedbi tako ali drugače Metnajcem vedno priskočili na pomoč člani Gasilskega društva Stična. Med igralce se tokrat vpišejo: Franc Miglič – Kostenov, Franc Retar – Kramarjev, Marija Genorio – Birsova, Albin Genorio – Birsov, Pepca Okoren – Drmoženska, Frančiška Kastelic – Golufova, Janez Miglič – Frenckov, Alojz Kastelic – Končinov, Miha Kastelic – Kalovški, Jože Kastelic – Ščitnikov, Karolina Pajk – Špaja, nekaj obrazov na skupinski sliki pa je zaradi maskiranja neprepoznanih, da bi jih pravilno poimenovali.

Na uprizoritev igre Gamberška kronika se je skozi leta že pozabilo, če se ne bi igralcu Jožefu Kastelic – Ščitniku iz Metnaja in gasilcu v igri pošteno zareklo. V izvajanju igre naj bi Ščitnik izgovoril stavek: »Veliki zvon pri Čemšeniku je naznanil kmečki punt«. Dejansko pa je povedal: »Veliki zvon pri Češminku je najavil kmečki punt«. Ne ve se natančno ali je bila napaka zaradi zamenjave črk (danes bi temu rekli disleksija) ali pa se je igralcu slišalo ime bolj domače. Marsikdo pozna zdravilen in trnovit grm češmin, ki je bil našim prednikom mnogo bolj poznan. Ščitniku in njegovim soigralcem je že davno zvonilo v slovo pri sveti Magdaleni v Metnaju, Ščitnikovemu atu pa pozvanja »veliki zvon pri »češminku« še dandanes in tako ohranja spomin na igralski podvig metnajskega gasilca.

Nenazadnje ne smemo pozabiti omembe vaških harmonikašev, ki so s »frajtonerico« popestrili vsako gasilsko veselico, ohcet, odhod k vojakom in druga srečanja, tako v Metnaju kot izven vasi. Nedvomno je bila »frajtonerica« Franca Migliča, Hodnikovega Frenka, najpopularnejša in prva na vasi. Najpogosteje je za harmoniko poprijel Rudi Miglič – Frenckov, ki je z bratom Adolfom in Avgustom sestavil kar vaški ansambel. Harmoniko in razne druge instrumente so igrali tudi mnogi drugi Metnajci, moški in ženske.

Za medsebojno povezovanje, dobre sosedske odnose in skupinske udarne akcije so v Metnaju, kakor tudi povsod na slovenskem podeželju, zaslužni prav gasilci. Tovarištvo in od malega negovana zavest pomagati ljudem v stiski sta poglobitvi lastnosti gasilstva. Še tako huda nasprotja, osebni spori in nesoglasja se v gasilskem društvu in družbi posameznikov skoraj izničijo. Gasilci niso prvi naslov za pomoč le ob požarih in nesrečah, gasilsko društvo je generator in moderator številnih potreb, ki zadevajo interese vaških skupnosti in širše družbe.

Pri metnajskih gasilcih se je to izkazalo v številnih primerih. Mnogo bremen so prevzeli gasilci pri trasiranju cest, elektrifikacije vasi, vodovodne napeljave, telefonskih linij in drugih delih. Na srečo pa na Metnajskem rajonu ne gori prav pogosto, v primeru večjih požarov ali naravnih nesreč pa so takoj pri roki z vsemi člani in tehniko, ki jo društvo premore.

Franc Miglič Hodnikov Frenk – prva harmonika v vasi, na številnih ohceti in na gasilskih veselicah (na levi fotografiji).

Bratje Miglič Frenckovi – sedi **Adolf**, **Rudi** s harmoniko, desno **Avgust** s kitaro in levo s kitaro **Silvo Fink** (na desni fotografiji).

Ko gasilci obmolknijo

Neugodne razmere se za vse gasilce začnejo tik pred okupacijo. Tako je meseca marca leta 1940 metnajska društvo prejelo od gasilske župe Litija vabilo na tečaj pred napadi iz zraka, v mesecu aprilu pa so že uvedene bencinske karte. Gasilska zveza Dravske banovine meseca avgusta pošlje okrožnico za ustanovitev vojnih gasilskih zajednic. Kot odgovor na zahtevo so metnajske gasilci v knjigi pošte zavedli opombo: »*naredili in izvolili*«.

Medvojno obdobje ni prineslo gasilcem nič dobrega. Julija leta 1941 pošlje gasilska zajednica »okrožnico o zaščiti požarov na polju in v gozdu od letalskih napadov«, istega meseca prejmejo še okrožnico »da se morajo napraviti nove štampiljke in dvojezične napise in da se odstranijo vsi grbi z uniform od bivše države, da se odstranijo vse bivše zastave«. Gasilska zajednica Ljubljanske pokrajine je 19. septembra 1941 na zahtevo italijanskih okupacijskih oblasti izdala dvojezično okrožnico, s katero obvešča, da se gasilci ne smejo prosto gibati, pa čeprav izbruhne požar. Za vsako gibanje je bilo potrebo pridobiti dovoljenje. Oktobra istega leta je takratna oblast Ljubljanske pokrajine razpustila gasilske župe in prostovoljna gasilska društva, medtem pa so Italijani po društvih zaplenili večino gasilske opreme. Kmalu za tem so bili objavljeni tudi novi pogoji organizacijske sheme gasilskih služb. Mnogo pooblastil je dobil poveljnik društva, ki je odslej moral sam upravljati z vsem. Novost se ni uveljavila, saj so društva v vojnem času prenehala delovati. Meseca aprila 1942 je v knjigi pošte zabeležena zadnja pošta gasilske zajednice, ki se nanaša na karto za bencin.

Na jesen vojnega leta 1944 je Metnaj doživel hud požar, v katerem je pogorel spodnji konec vasi. Iz smeri Kolk je tistega dne močno pihal vzhodnik. Nepremišljena otroška igra z vžigalicami na bližnjem podu in vetroven dan sta botrovala najhujšemu požaru, kar ga pomni vas. Plamenček vžigalice je zanetil seno in že je bil ogenj na stehi. Od tu je gorečo slamo razpihalo od strehe do strehe gospodarskih poslopij na jugovzhodnem delu vasi. Domača pomoč, kar je je bilo od fantov in mož, je bila hitro na mestu, za klicanje na pomoč stiških gasilcev pa takrat v vasi še ni bilo telefona kaj šele elektrike. Za klic na pomoč so morali v Metnaju zajahati kolo in po klancih oddrveti do Stične, seveda, če se med potjo niso zvrnili v jarek ali pa jih je po nepotrebnem zadrževala ta ali ona vojska. Na srečo so Metnajci ukrotili ognjene bakle po vasi. Naslednje jutro je v nebo štrlelo ožgano tramovje, v katerega so se z grozo ozirali vaščani.

Mnogo težje je bilo ukrotiti viharje vojne, ki so se v vas zaganjali z vseh strani. Marsikaterega fanta in moža je kmalu po italijanski okupaciji vzela noč. Vsak je odšel hote ali nehote s to ali ono vojsko. To so bila leta, ko so vojaške uniforme zamenjale gasilske, mnogi možje pa so morali namesto za gasilsko cev poprijeti za puško. Predvojna poznanstva in prijateljstva so bila na močni preizkušnji, saj so medsebojni odnosi nenadoma dobili drugačen pomen in namen. Sicer pa – kdo bi v vojni, ki je jemala življenja in premoženja, še mislil na kaj drugega kot na svobodo.

Na prvih zborih ponovno aktiviranih gasilskih društev po končani vojni so najživahneje razpravljali o pravicah in dolžnostih žensk, ki so včlanjene v gasilska društva, oziroma ali imajo gasilke enake pravice kot moški. No, oblast je rekla, da imajo ženske enake pravice kot moški pa naj gre za volilne ali članske pravice v društvih.

Povojna oblast je dala društvom tudi nalogo, da se ponovno ustanovijo, saj so bila leta 1941 formalno razpuščena. Prošnjo za delovanje na območju KLO Stična je sočasno s Stičani od-

dalo tudi metnajske gasilsko društvo. S podpisom 10 članov društva naprošajo in sporočajo, da želijo delovati še naprej, vendar pod okriljem PGD Stična. V povojnih letih so gasilci počasi normalizirali stanje gasilskega doma, popravljali in obnavljali, kar je načel zob časa.

Prva gasilska veselica po vojni je bila v Metnaju že leta 1952. Na veliko veselje Metnajskega gasilstva se je udeležila številna in zelo pisana družina iz vseh koncev. Pred gasilskim domom so obiskovalce prijazno sprejeli domači gasilci, dekleta pa so vsakemu pripele na prsi šopek rož.

Leta 1954 na občnem zboru potrdijo novo vodstvo: predsednik društva ostaja še naprej Franc Kosten, pridružijo se mu Franc Miglič, Franc Retar, Anton Rojec, Ignac Kosten, Martin Koprivnikar in Jože Kutnar. Nadzorni odbor sestavljajo: Ignac Borštnar, Janez Miglič in Miha Kastelic. Za poveljnika brizgalne je bil soglasno sprejet Franc Rojec, ki bo skrbel tudi za učenje mlajšega kadra. V društvo vstopita nova člana: Viktor Kastelic in Alojz Perovšek.

Dan gasilstva 31. maja 1956 je društvo obeležilo z jutranjo budnico s trobento in dvigom zastave na gasilskem domu. Popoldne pa je odšla četa na Osredok, ker je izvedla v prisotnosti številnih gledalcev mokre vaje. Po končani vaji je sledil postroj čete, pred katero je predsednik društva podal referat o pomenu gasilstva.

Gasilska veselica v Metnaju sredi 50tih let

Sedijo od leve: Ignac Borštnar st., Anica Kastelic, Ignac Borštnar ml., Anton Kavšek, Franc Rojec, Karel Kastelic, Ignac Kamnikar, Franc in Anica Miglič, Marija Perovšek, Franc Kosten, Janez Miglič, Johan Skubic, Terezija Miglič. Stojijo: Leopold Miglič, Rudolf Kosten, Jožefa Skubic, Ivan Kavšek, Avgust Miglič, Magdalena Borštnar.

Grenki spomini na vojno so ponovno oživeli 28. junija 1956 ob odkritju spominske plošče partizanskemu komandantu in narodnemu heroju Albinu Grajzerju, ki je leta 1944 padel v vasi.

Gasilci so aktivno sodelovali tako v pripravah kot izvedbi odkritja spominske plošče na gasilskem domu v Metnaju.

Na občnem zboru 13. januarja 1957 v navzočnosti 16 članov (od 20 vpisanih) in predstavnika občinske gasilske zveze Franca Megliča (Ilovški), so izvolili novo vodstvo, ker je

Prva gasilska veselica po vojni v Metnaju leta 1952. Pripenjanje šopka dobrodošlice ob prihodu gostov na veselico, kar se je tradicionalno dogajalo na cesti pred gasilskim domom.

Od gasilske veselice do gasilskega pogreba

Na levi fotografiji praznovanje v Metnaju v času ustanoviteljev, spredaj: **Johan Genorio**, sedijo: **Marija** in **Ignac** Borštnar, Janez Miglič, stojijo: **Albin Genorio**, neznana oseba, **Štefka Miglič**, **Jožefa Okorn**, **Jožef** in **Matija Kastelic**.

Na desni fotografiji gasilski pogreb, Martin Koprivnikar (levo) v gasilski uniformi s čelado iz časa Kraljevine SHS.

staremu potekel mandat. Na volitvah so potrdili novo vodstvo v sestavi: predsednik Franc Miglič, poveljnik Jože Adamlje, tajnik Anton Kavšek, blagajnik Anton Rojc, orodjar Martin Koprivnikar in podpoveljnik Franc Kosten. Referent za kulturo in prosveto je postal Ignac Kosten, sanitetni referent pa Ignac Borštnar. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: predsednik Janez Miglič in odbornika Laopold Miglič ter Ignac Kamnikar.

V letu 1957 je društvo sodelovalo na vajah »v verigi« v Ivančni Gorici, ki jih je organizirala občinska zveza gasilskih društev Ivančna Gorica. V istem letu je potekel tudi mandat Upravnemu odboru, zato je prihodnje naloge določil novi odbor: obnova stolpa, nabava prevoznega sredstva, to je »gumi-voza«, nabava sanitetnega materiala in vključitev deklet v gasilsko društvo. Izpeljali so tudi nabiralno akcijo lesa za nakup avtomobila. 27. januarja 1958 so prejeli za prodani les 236.489 dinarjev in naslednji dan še račun za rabljen avto Chevrolet v znesku 160.000 dinarjev.

Metnjski gasilci sinovi ustanoviteljev

Spredaj: **Adolf in Avgust Miglič, Ignac Pajk, Ignac Kamnikar**; stojijo: **Leopold Miglič, Anton in France Rojec, Franc Kosten, Ignac Borštnar**

Vaja naredi gasilca

Leta 1958 so metnajske gasilsko društvo omenili v Gasilskem vestniku, kjer so poročali o veliki sektorski vaji na Nograd nad Stično. Vaja je potekala v nedeljo 25. maja, ko je ob deseti na stolpu gasilskega doma v Stični zatulila sirena in aktivirala gasilska društva Stična, Šentvid pri Stični, Hudo, Muljava in Metnaj. V kratkem času 5 do 10 minut so bile čete že zbrane na določenem mestu. V Gasilskem vestniku beremo:

»Gasilska četa iz Šentvida je pravkar pripeljala motorko k potoku. Njihova motor-ka je najboljša; vsi upajo, da bo dobro prestala svojo nalogo in potisnila vodo do kadi, kjer naj bi četa iz Metnaja nastanila svojo črpalko ...«

Iz članka sledi, da polaganje cevi po strmem pobočju ni bila lahka naloga, posebno zato, ker je bila tisto majsko nedeljo tudi neznosna vročina.

»Gasilska četa iz Metnaja se po stezi približuje kadi s svojo motor-ko. Toda kaj pa sedaj – cev ne doseže steze. A fantje iz Metnaja so iznajdljivi. Hitro potegnemo cev malo vstran, kjer ni take strmine in s pomočjo dvanajstih mišičastih rok je brizgal-na kmalu trdno nameščena pri kadi.«

Avtor članka Jurij Novakovič zaključuje dramatično dogajanje okrog Metnajske posadke na pobočju Nograda takole:

»Metnajska posadka je že precej visoko nad Stično ... Od vznožja hriba se že začuje brnenje motorke. Od metnajske brizgalne stečejo cevi skozi gozd, na drugem koncu gozda jih pa že čaka kad in brizgalna PGD Hudo. Okoli stoječi ljudje ugibajo ali bo prišla voda gori ali ne. Toda cev se napihne, voda je že v njej.«

Gasilci PGD Metnaj na gasilski vaji z vprego v Ivančni Gorici leta 1957

Stojijo od leve: Anton Rojec, Jože Adamlje, Ignac Kamnikar, Viktor Kastelic, France Kosten,

na vozu: Martin Koprivnikar, Rudolf Kosten, Alojz Miglič, Alojz Perovšek, Anton Kavšek, Ivan Kastelic

voznika: Franc Miglič in Leopold Miglič

Novi časi – stare težave

PDG Metnaj je imel kar nekaj težav z opremo, ki je bila okvarjena, neustrezna, predvsem pa zastarela. Iz zapisnika sestanka v letu 1948 je razvidno, da je metnajski poveljnik zaprosil upravni organ PGD Stična, da pomaga pri nakupu novih gum za vodno črpalko.

Na občnem zboru leta 1959 sprejmejo v društvo nove člane. Gasilske vrste dopolnijo: Jože Fink, Rudolf Miglič in Ivan Genorio. Na nabavljenem avtomobilu je veliko popravil, tudi nestrokovno izvedenih. Agroservis je za neplačano popravilo vložil proti društvu celo tožbo. Leta 1962 se PGD Metnaj odloči, da avto proda za vrednost 300.000 dinarjev in kupi nov, prav tako rabljen Fiat Compagnola za 99.000 dinarjev. Popravila komaj nabavljenega avtomobila pa so še v istem letu preseгла nabavno ceno.

Čeprav so bila petdeseta leta prejšnjega stoletja že mimo, so si vasi nad Stično še vedno svetile s petrolejem. Prva žarnica je v Metnaju zasvetila šele ob koncu 50-tih let, telefonska povezava s svetom, ki so jo najbolj potrebovali gasilci, je prišla v vas ob izdatni pomoči gospoda Lojzeta Ljubiča, ki je bil hkrati tudi predsednik PGD Stična. Svojo namero o napeljavi telefonske linije do Metnaja je prvič najavil na sestanku PGD Metnaj 14. marca 1964. Posledica njegovega širokega poznanstva pomembnih družbenih in vojaških osebnosti od Ljubljane do Beograda je bila, da je telefonija prišla v Metnaj skoraj brezplačno. Lojzetovo odlično poznanstvo s pomembnimi ljudmi je botrovalo, da je bilo poleg telefonskih kablov in opreme brezplačno na delu še 76 vojakov z oficirji. Za telefonsko linijo, ki je bila nameščena pri Hribarju, torej v hiši poveljnika Jožeta Adamljeta, je PGD Metnaj iz svoje blagajne odštela 169.315 dinarjev, prav tako se je iz društvene blagajne plačevala tudi naročnina. Za krajane, ki so želeli klicati po telefonu, je društvo določilo tarifo pogovorov. Široka pokritost ostalih vasi in zaselkov okrog Metnaja s telefonsko linijo je bila izvedena v letih 1984/85.

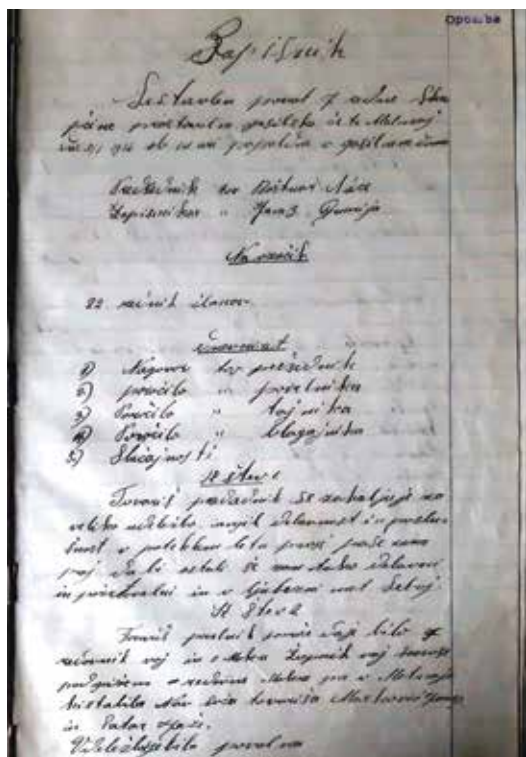
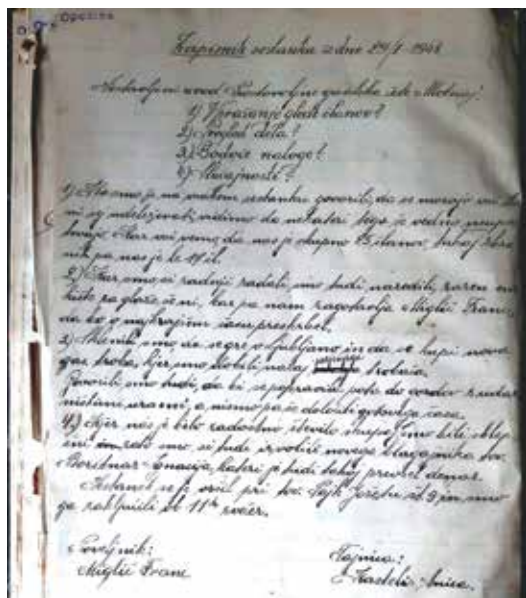
Metnajski gasilci so bili vedno tesno povezani s stiškimi, saj so z njimi sodelovali skoraj ves čas obstoja. Iz zapisnikov je razvidno, da so bili praktično ves čas neločljivi. Pred vojno je bilo tako do leta 1941, po vojni pa se je spet bratsko nadaljevalo. Uspešno sodelovanje je trajalo vse do leta 1954, ko so se Metnajci odločili za samostojno pot.

Leta 1966 je končno dozorelo spoznanje, da se je bolje spet pridružiti Stični in le tako uspešno nadaljevati poslanstvo. PGD Metnaj je bil uradno, s statutom sprejet med stiške gasilce 12. februarja 1967. Da pa se Metnajski gasilci ne bi počutili le kot privesek, je postal predsednik čete Metnaj hkrati podpredsednik društva Stična, poveljnik čete Metnaj pa podpoveljnik PGD Stična. Je pa imelo PGD Metnaj še naprej svojo blagajno in je samostojno upravljalo s svojim premoženjem, le nadzorstvo je prepustilo nadzornemu odboru PGD Stična.

Od sestanka do sestanka

V letu 1962 so se metnajske gasilci najbolj razveselili novega vozila znamke Fiat Compagnola, s katerim so se najpogosteje vozili na sektorske vaje in sestanke v dolini, na srečo so ga redko uporabili za nujne vožnje k požaru ali nesreči. Medtem pa se je v PGD Metnaj dogajalo marsikaj zanimivega pa tudi nezanimivega, saj so sestanki po letu 1964 organizirani bolj redko pa tudi zapisnikar ni poročal o čem pomembnem, razen leta 1966, ko je nenadoma zapisal sklep, da PGD Metnaj odstopa iz članstva v PGD Stična, hkrati zahteva, da se pripelje društveni avto nazaj v Metnaj. Leto kasneje, 1967, PGD Metnaj potrди sklep, da se v Metnaju formira gasilska četa v okviru PGD Stična. Po sklepu društva je odločeno, da se PGD Metnaj odcepi od Stične, postane samostojno gasilsko društvo, hkrati pa ustanovi še pionirsko desetino. PGD Metnaj se je odcepilo od PGD Stična leta 1971 in postalo samostojno društvo.

Pomemben vpliv na osamosvojitve društva je vsekakor imela tudi novo nastajajoča družbena tvorba Krajevna skupnost Metnaj. Kot najprimernejši sedež te organizacije se je izkazal gasilski dom, ki pa je bil seveda premajhen za obe organizaciji. Zato so se v letu 1972 lotili obsežne adaptacije gasilskega doma, ki je vključevala prestavitev stolpa z jugovzhodnega na severozahodni del, na jugovzhodnem delu pa se je prizidalo stopnišče in sanitarije ter v celotni dolžini nadzidalo etažo z večjo dvorano in manjšo pisarno. Tako je prišlo do deljenega lastništva oziroma solastništva gasilskega doma, ki ga od slej imenujemo tudi dom krajanov. Pri formaliziranju lastniških zadev so gasilci uveljavili zahtevo, da preide v primeru ukinitve katerekoli od obeh organizacij njena lastnina na vas Metnaj. Tako se je odločila že prva generacija metnajskega gasilcev daljnega leta 1935. Ta določila naj bi bila vključena v oba statuta.

Sklep novega vodstva PGD Metnaj, na sestanku odbora 22. januarja 1972, da še isto leto razvije lastni gasilski prapor, govori o novi samozavesti članov društva, da trdno vztrajajo na začrtani poti samostojnosti. Razmeroma drag prapor so z nakupom spominskih žebličkov pomagali financirati člani društva in okoliški prebivalci, nujna pa je bila še nabiralna akcija po vseh krajih po hribih in v dolini, vse od Šentvida do Višnje Gore. Naslednje leto so s posekom lesa in izkupičkom od veselice lahko načrtovali nabavo nove opreme: 45 m novih »B cevi« in gasilsko sireno. Na isti seji je bil podan tudi predlog po boljši cestni povezavi na relaciji Metnaj - Dobrava.

Vse kaže, da odločitve Metnajcev za samostojno pot s strani Gasilske zveze Stična niso bile sprejete z velikim veseljem. Posredi so bile razne zamere, predvsem na račun avtomobila Fiat Campagnola, ki je pokvarjen čemel v Stični, PGD Metnaj pa ga je želela uporabljati v svojem društvu. Na sestanku s predstavniki PGD Stična so končno sklenili, da je avto najbolje prodati, pa čeprav z okvaro na glavi cilindra. Iz zapisnikov je razvidno, da sta obe gasilski društvi kljub težavam plodno sodelovali še naprej.

22. aprila 1972 je bil na redni seji društva soglasno sprejet predlog novih svečanih gasilskih uniform. Polovico stroška bo prispevalo društvo, polovico pa vsak posameznik. Za dan razvitja gasilskega prapora je bil določen 23. julij 1972. V oktobru istega leta je bil prvič podan predlog o adaptaciji gasilskega doma, o čemer se bo razpravljalo na prihodnjih sejah. Metnajska gasilska kronika v letu 1972 beleži pomoč pri požaru gospodarskega poslo-pja na Debečah, kamor je odhitelo 14 gasilcev.

Društvo Fiat 2.11.50

1. Točka poylat munosacih
2. Preylet stela.
3. Shucaynasti.

Obnova je na seji 13
 Blam Luitrich Komna kura
 seji za dobiti za popravit
 ventile in pumpe
 Blam Janara Katar seji
 kontrolit za dva na izjuka
 za civi. Blam Janara Komna
 mke in shucit shucit
 se za razviti da voda
 djula sijje v oknu in
 shucit in shucit in shucit
 shucit Blam Janara Katar
 se za vrtijo da to preglit

Opomba

Udarneške ure:

delanje mrež in beljenje, per opraviti jih rade pola
 40 ur.

Spravljati krelje na žago 30 ur.

Konja desk žago in shladanje 15 ur.

delanje gas doma 100 ur.

delanje miz in stolor 100 ur.

delje vjeti na gas dom in jih razviti 20 ur.

popravljanje ceste shori vas 100 ur.

čistiti od stekin do shladanja isenje kanalov
 200 ur.

Prenovljen gasilski dom

V letu 1973 je posebej zanimiv zapisnik občnega zbora PGD Metnaj 18. marca 1973, ki se ga je udeležilo kar 80 odstotkov članov. Poleg uspešnih aktivnosti v preteklem letu in načrtih za tekoče leto se niso mogli izogniti aktualni politiki. Politično prerivanje v Jugoslaviji in »Titovo pismo« se je moralo obravnavati in vplivati na vse plasti družbe, tudi na gasilce. V resoluciji 7. kongresa Gasilske zveze Slovenije je bilo določeno, da mora biti gasilsko društvo humana organizacija. Vsako gasilsko društvo naj se poveže s Civilno zaščito v krajevni skupnosti in se vključuje v programe koncepta splošne ljudske obrambe. Ob tem so člani poudarili, da bi v gasilsko društvo morali pritegniti tudi ženske, izobraževati člane in tudi prebivalstvo. Ob vseh naštetih nalogah, ki so čakale gasilce v tekočem letu, in željah po novi opremi in popravljenih stare, je bila društvena blagajna skoraj prazna, blagajna občinske gasilske zveze pa prav tako. Gasilci so sklenili, da je edina naloga v naslednjem letu adaptacija doma. Za zaključek zbora so si razdelili rajone za novo nabiralno akcijo po hribih in v dolini, saj drugače prenova gasilskega doma ne bo uspešna. Načrtovanje in pripravljala dela pa niso stekla tako gladko, kot bi si člani želeli, saj se je vedno kaj zapletalo in prelagal.

Na občnem zboru 23. februarja 1974 je bila v ospredju razprava o pripravah na adaptacijo gasilskega doma. V ta namen je bil izvoljen gradbeni odbor, ki so ga za gasilsko društvo zastopali: Viktor Kastelic, Ivan Genorio in Alojz Fink, za krajevno skupnost pa Franc Miglič, Alojz Čož in Alojz Zajc. Poleg že posekanega gradbenega lesa so določili, da mora vsaka hiša prispevati po dva dneva prostovoljnega dela. Na popisu potreb po gradbenem materialu pa so se odločili za nabavo 3000 kosov modularnih blokov, 1300 kg železa, 100 vreč cementa in 900 kosov kvadrov.

Izgradnja oziroma adaptacija Doma občanov in gasilskega doma je bila kljub zapletom, a s požrtvovalnim delom vseh krajanov, dokončana leta 1974. Več o dokončanju del izvemo iz poročila poveljnika Jožeta Adamljeta: *"Tovariši gasilci, spoštovani gostje. Leto je za nami in spet smo se zbrali, da pregledamo uspehe in neuspehe v našem društvu. Na lanskem občnem zboru smo sklenili, se v letu 1974 obnovi gasilski dom. Ta naloga ni bila lahka, saj je bilo potrebno mnogo truda in denarja. Dogovorili smo se s svetom Krajevne skupnosti, da pričnemo skupaj z zidavo gasilskega doma in doma občanov, kar naj bi bilo pod skupno streho. Takoj smo pričeli z nabiralno akcijo lesa, katerega se je zbralo približno 16 m³, kar predstavlja vrednost več*

Jože Adamlje – Hribar: poleg kmetovanja in igranja harmonike je več let poveljeval tudi gasilcem.

kot milijon starih dinarjev, v mesecu maju pa smo pričeli z gradnjo samega objekta, za kar smo samo člani gasilskega društva vložili 1860 delovnih ur in v gotovini 1.519.400 dinarjev. Skupno vloženih sredstev v denarju, materialu in delu pa je za 7.369.400 starih dinarjev. Iz vsega tega je razvidno, da smo imeli mnogo dela v preteklem letu, povrhu vsega tega je bilo še zelo deževno vreme, tako da vaj v tem letu nismo imeli, štirje člani pa smo se udeležili otvoritve gasilskih garaž v društvu Stična v civilnih oblekah, ker uniform nimamo.”

Na seji društva dne 7. septembra 1975 so člani odbora sklenili, da bodo pripravili gasilsko veselico s srečelovom, katere izkupiček bo šel izključno za nabavo gasilskih uniform. No, nabavo oziroma nenabavo uniform smo spremljali še naslednja leta, ko je zavladala med rednimi člani delovna utrujenost in jeza, da so pri delu in akcijah vedno eni in isti, nekateri pa le na papirju.

Na sestanku društva 29. aprila 1976 so okrepili gasilske vrste s sprejemom novih članov. Iz pionirskih v članske vrste so prestopili: Alojz Lakner, Branko Miglič, Milan Jefim, Ciril Grčman, Stane Brčon, Karlo Janežič in Avgust Ceglar. Na seji upravnega odbora 14. maja 1976 so izvolili še disciplinsko komisijo v sestavi: predsednik Franc Kosten ter člana Milan Jefim in Jože Adamlje. V operativno poveljstvo so bili potrjeni kot poveljnik Jože Adamlje, namestnik Branko Miglič in orodjar Martin Koprivnikar. Na občnih zborih in sestankih, ki so sledili po letu 1976, so se člani kritično ozirali na delo društva in iskali možnosti za nadaljevanje uspešnejšega dela. V društvo so sprejeli 7 novih članov. Pod poveljstvom Jožeta Adamljeta, namestnika Branka Migliča in orodjarja Martina Koprivnikarja so 23. maja 1976 izvedli mokre vaje pred gasilskim domom.

Gasilski dom po prenovi leta 1974 in nekaterimi kasnejšimi dograditvami.

Dom gasilcev je tudi dom krajanov

Občnega zbora društva 8. februarja 1980 se je kot delegat Občinske gasilske zveze udeležil tudi Lovro Markovič. Po samokritičnem poročilu predsednika društva o svojem delu v preteklem obdobju je tudi poveljnik priznal, da posebnega poročila ni pripravil, čeprav je polovico leta sam vodil vso društveno dokumentacijo. Kritičnost članov in odsotnost rezultatov je kazalo, da je društvo zašlo v obdobje, ki zahteva nov upravni odbor. Vodenje društva so tako zaupali novemu upravnemu odboru, ki so ga sestavljali: Anton Zajc kot predsednik in Avgust Miglič kot podpredsednik. Poveljstvo so zaupali Antonu Kavšku in Viktorju Kastelicu na mestu podpoveljnika, tajnik postane Milan Jefim, blagajnik Anton Rojec, orodjar Jože Adamlje. Člana upravnega odbora sta bila še Rudolf Miglič in Ignac Kamnikar, praporščaka sta bila Martin Koprivnikar in Zlato Perme. Predsednik nadzornega odbora je postal Franc Kosten s članoma Leopoldom Ceglarjem in Zlatom Permetom. Za delegata v Občinski gasilski zvezi so imenovali Franca Čoža.

V sodelovanju s Krajevno skupnostjo Metnaj so bili vsi načrti usmerjeni v obnovo gasilskega doma, ki naj bi postal tudi Dom krajanov. Otvoritev prenovljenega Doma Krajanov, v katerem bodo imeli svoje prostore tudi gasilci, mora biti kar najbolj slovesna, s parado in veselico. Za to priložnost bi potrebovali gasilci častne uniforme, za kar pa v blagajni niso imeli dovolj denarja. Finančno pomoč je obljubil predsednik Krajevne skupnosti.

Občni zbor 23. februarja 1981 je potekal v znamenju 50. obletnice društva. Delovni predsednik Jože Adamlje je nanizal pred zborom pretekle uspehe in neuspehe. Med pomembnejše dosežke je vsekakor sodilo odprtje prenovljenega gasilskega doma in doma Krajanov. Ni

Svečanost ob prevzemu nove brizgalne leta 1984 (tudi fotografije na naslednji strani).

zanemarljivo, da sta v letu 1980 opravila podčastniški tečaj dva člana PGD Metnaj - Avgust Miglič in Milan Perovšek. Na zboru je bil za novega tajnika izvoljen Jože Dremelj za njegovega namestnika pa Ivan Genorio. Za uspešno delo je od Občinske gasilske zveze društvo prejelo tudi bronasto priznanje. Kljub težavam z opremljenostjo so z dotrajanimi cevmi izvedli 3 gasilske vaje. Na račun uspešno izvedene gasilske veselice je stanje v blagajni s 4.000 dinarjev naraslo na 54.000 dinarjev. Na občnem zboru leta 1981 so člani spet razmišljali o novem avtomobilu. Načrte jim je prekrizala resnejša okvara stare motorke še iz leta 1930, zato so sprejeli sklep o nabavi nove motorne brizgalne. Za nakup nove brizgalne je tovariš Lojze Ljubič obljubil 50 % soudeležbo Gasilske zveze. Kljub določenim zapletom z uvozom je društvo končno dobilo leta 1983 novo motorno črpalko. Zanj je odštelo 200.000 dinarjev, preostali delež pa občinska gasilska zveza.

Podelitev priznanj in napredovanja zaslužnim članom društva ob priložnosti prevzema nove brizgalne leta 1984.

Sanje o novem avtu pa so se nadaljevale in društvo je s široko nabiralno akcijo po Metnaju in sosednjih vaseh zbralo denar za nakup povsem novega vozila Lada Niva 1600. Tako je 13. septembra 1984 pripeljal pred gasilski dom V Metnaju prvi povsem nov avto, ki je na raznih nalogah dobro služil skoraj 28 let, vse do leta 2012. Leta 1986 se je Ladi pridružilo še prepotrebno priklopno vozilo z gasilsko opremo. Leta 2011 se je društvo odločilo še za nakup bolj ustreznega in zmogljivejšega vozila Mazda BT 50 z vso opremo, ki so ga že naslednje leto postavili v svojo garažo. V naslednjih letih so se člani PGD Metnaj močno trudili slediti sodobnejši in ustrežnejši opreми, saj gasilci nenadoma niso bili več le gasilci morebitnih požarov, temveč tudi reševalci ob raznovrstnih poškodbah ljudi na delu v gozdu, na polju, v prometnih nesrečah ali vremenskih neurjih. Vse bolj so bili aktivni tudi mladinci, ki so v okviru PGD Metnaj aktivno sodelovali na raznovrstnih tekmovanjih. Leta 2010 so pod mentorstvom Janija Perovšek osvojili dve zlati medalji.

Svečanost ob novi pridobitvi Lada Niva leta 1984 (fotografija zgoraj) in njena poslednja vožnja leta 2012 (fotografija desno).

Od zgoraj navzdol: Novo vozilo Mazda BT 50, slavnost ob krstu novega vozila in ekipa PGD Metnaja v popolni premi pred odhodom na akcijo.

Novi izzivi za novo tisočletje

Na občnem zboru PGD Metnaj 27. januarja 2001 je bil izvoljen nov upravni odbor v sestavi: predsednik David Kastelic, podpredsednik Jože Kastelic, tajnik Janez Jefim, poveljnik Aleš Janežič, podpoveljnik Anton Grčman in blagajnik Emil Fink. Člani upravnega odbora so bili še Gregor Podobnik (za delo z mladino), Franci Kovačič, Danijel Genorio in Alojz Adamlje. Nadzorni odbor so sestavljali: predsednik Janez Kozlevčar in člana Ivan Genorio in Lado Zajc. Orodjar društva je postal Adolf Miglič, oskrbnica doma pa Rozi Kastelic. V tem času je avto Niva dobil ustrezno prikolico za opremo, ki je bila pogoj, da so se člani lahko udeleževali vaj in morebitnih intervencij.

V letu 2005 je društvo poskrbelo za zamenjavo vrat in oken v gasilskem domu, ki je dobil tudi centralno ogrevanje. David Kastelic in Luka Adamlje sta se usposabljala za gasilca I. stopnje. Gasilska četa PGD Metnaj je pohitela na gašenje požarov v Stični in na Dobravi. Na občnem zboru 29. januarja 2005 je društvo sklenilo, da potrebuje več usposobljenih operativnih članov.

Delovna vnema članov gasilskega društva Metnaj se je izkazala tudi v letu 2007. Na občnem zboru 20. januarja 2007 so vpisali med dosežke preteklega leta obnovo fasade doma, zamenjavo keramike, luči in nadkritje balkona. Društvo je organiziralo Florjanovo mašo v cerkvi sv. Magdalene v Metnaju. Zaradi dobrega obiska so sprejeli odločitev, da bo maša vsaka 4 leta. Veselica je tega leta zaradi težav z lokacijo odpadla. Društvo se je udeležilo gasilske vaje v Ivančni Gorici, eno pa so izvedli tudi doma.

Že naslednje leto je občni zbor, ki je potekal 2. januarja 2008, izrazil zadovoljstvo nad podaljšanjem gasilskega doma in asfaltiranjem dovoza v garažo. Društvu so še vedno primanjkovali usposobljeni operativni kadri, na kar je opozorila tudi Občinska gasilska zveza, na žalost pa je bilo v društvu premalo mlajših članov, ki bi bili zmožni opraviti zahtevne in dolgotrajne tečaje. Predstavniki gasilske zveze je tudi opozoril, da mora društvo v svoje vrste vključiti tudi enega bolničarja, do leta 2014 pa celo 4, ki bodo imeli opravljen tečaj in izpit iz IDA (tečaj specialnosti dihalne naprave).

Na občnem zboru so izvolili nov upravni odbor. David Kastelic je predal predsedništvo Miroslavu Tulu, za podpredsednika pa je bil izvoljen Jože Kastelic. Poveljnik je postal Aleš Janežič, podpoveljnik pa Frančišek Rojec. Tajništvo je prevzel David Kastelic, blagajno pa Emil Fink. Komisijo za mlade so zaupali Antonu Grčmanu in članu Luki Adamljetu. Društvo je imenovalo tudi komisijo za veterane pod predsedstvom Rudolfa Migliča in komisijo za žene, ki jo je vodila Majda Fink. Oskrbnika doma sta postala Viktor in Rozi Kastelic.

Istega leta se je prvič pojavila želja, da bi se v sodelovanju s Krajevno skupnostjo pridobilo in uredilo prostor za prireditve v neposredni bližini doma, ki bi vključeval tudi namensko športno igrišče. Prostor bi načrtovali v sklopu urejene avtobusne postaje za šolarje.

Leta 2009 je društvo praznovalo 80. obletnico ustanovitve društva in 140 let gasilstva na Slovenskem. V družbi predstavnikov občine Ivančna Gorica in gasilcev PGD Stična so se člani PGD Metnaj udeležili proslave ob 10 obletnici pobratenja z občino Hirschaid v Nemčiji. Z obiska so se vrnili z novimi izkušnjami in spoznanji, da tudi pobratene gasilce tarejo podobne težave.

Leto 2012 je bilo za društvo dokaj naporno. V veliko zadovoljstvo je bilo društvu novo vozilo Mazda BT 50. Z nabavo pa so se težave šele začele, saj je bilo potrebno nadgraditi vozilo z ustrežno opremo, ki bo omogočala tudi gašenje gozdnih požarov. Akcija zbiranja sredstev za nakup opreme je stekla z obiskovanjem domov zvestih podpornikov, v veliko pomoč pa je bila ob izdatni podpori gospoda Lojzeta Ljubiča tudi Gasilska zveza Ivančna Gorica. Izbranemu izvajalcu del je društvo nakazalo izdaten kupček denarja, a kaj, ko je podjetje medtem doživelo stečaj. Avto se je vrnil iz Maribora v Metnaj brez že vplačane opreme, sredstva pa so bila izgubljena. Z velikimi napori je društvu uspelo ponovno zbrati denar in odpeljati vozilo v nadgradnjo drugemu izvajalcu.

Na 17. rednem občnem zboru Gasilske zveze Ivančna Gorica 17. maja 2012 v gasilskem domu v Stični so bile podeljene plakete gasilskim veteranom, 90-letnikom, med katerimi je bil tudi dolgoletni član in poveljnik gasilskega društva Metnaj Jože Adamlje. Zaradi šibkega zdravja se zaslužni metnajski veteran podelitve ni mogel udeležiti.

Občni zbor 2. februarja 2013 je ponovno potrdil mandat staremu upravnemu odboru. Predsednik za mladino je postal Jani Perovšek, v društvo pa sta bila sprejeta nova člana, in sicer Đorđa Svetličič in Primož Kutnar. Med načrtovana dela za leto 2013 je društvo vključilo varovanje relija Saturnus, ki je potekal skozi Krajevno skupnost Metnaj, gasilsko vajo v okviru meseca požarne varnosti, veselico in različno novo, manjkajočo opremo. V seznamu se je ponovno znašla odločitev za nakup motorne črpalke in cevi za novo vozilo ter nabava zaščitnih kombinezonov.

Na pomoč – gori, gori!

O večjih požarih v Metnaju in neposredni okolici v preteklosti ni zabeleženih podatkov. V spominu je ostal veliki požar v Metnaju oktobra 1944, ki smo ga že omenili. So pa v poseben zvezek zabeleženi požari od leta 1974 do 1990, v katerih so posredovali gasilci PGD Metnaj:

Datum	Kraj požara	Vzrok	Kaj je gorelo
1974	Debeče (Žurga)	ogljje	kozolec – dvojniki
1975	Metnaj (Perme)	dimnik	stanovanjska hiša
1975	Metnaj (Kastelic)	strela	skedenj
1976	Debeče	požig	gozd
1977	Debeče (Žurga)	samovžig	skedenj
1977	Metnaj (Perme)	otročka igra	hiša, hlev
1978	Metnaj	neznan vzrok	gozd
1981	Dobrava	pospravljanje	travniki
1983	Metnaj (Lakner)	dimnik	stanovanjska hiša
1984	Dobrava (Anžlovar)	strela	hlev
1984	Ivančna Gorica	strela	gospodarsko poslopje
1985	Zaboršt	otročka igra	gospodarsko poslopje
1987	Pristava	otročka igra	gozdni požar
1988	Poljane (Berčon)	neznan vzrok	hlev
1988	Dob	strela	hlev
1989	Radohova vas	igra otrok	kozolec
1990	Javorje	neznan vzrok	hiša z livarno
1990	Izirk (v Močilah)	neznan vzrok	travniki, grmovje

Članom PGD Metnaj je ostal v posebnem spominu najboljšežnji gozdni požar v Krajevni skupnosti Metnaj, ki je divjal 23. julija 1987 na zelo strmem pobočju za Pristavo v smeri proti Kačnam. V gašenju je sodelovalo poleg domačega moštva tudi več sosednjih društev z vso tehniko, ki so jo imeli na voljo. Eden od domačih gasilcev je potreboval zdravniško pomoč zaradi lažje zastrupitve z ogljikovim monoksidom

Leto 2012 je bilo glede intervencij zelo specifično. Na teritoriju PGD Metnaj so se zgodili štirje požari pri čemer pa je bil prav vsak drugačne vrste. Kot da bi neka višja sila preizkušala naše gasilce, kako se znajdejo v različnih situacijah. Najprej je zagorel avto v garaži stanovanjske hiše na Planini. Le hitra intervencija domačih gasilcev je preprečila, da se požar ni razširil na stanovanjski del hiše. Požar je bil pogašen pred prihodom stiških gasilcev. Kot naslednji »preizkus« je zagorel avto na cesti pri lovski koči na Mali Goričici. Prisobnost voznika, ki je bil hkrati tudi gasilec in mentor pionirske ekipe, je preprečila, da požar ni zajel obcestnega grmovja. V Mekinjah je zagorela elektro omarica – tovrstnih požarov je na našem področju izredno malo. Najobsežnejši in najtežji požar v tem letu pa je bil v zgorjem delu vasi Poljane.

Intervencije PGD Metnaja ob požarih

Slika 1 2: požig gospodarskega poslopja v Metnaju, 3 4: požig delavnice na Osredku, 5 6: požar prizidka na Goričici, 7: gozdni požar na Poljanah, 8: gasilska četa PGD Metnaja pred akcijo

Zagorel je gozd poleg samotne domačije Berčonovih. Pri gašenju so sodelovali tudi gasilci sosednjih društev.

16. junija 2014 je kmalu po polnoči zagorelo gospodarsko poslopje pri Hodniku v Metnaju. Do prihoda gasilcev je bilo celotno ostrešje v ognju, prav tako je gorelo seno in delovni stroji. Poglavitna naloga gasilcev je bila preprečitev širitve ognja na sosednje objekte. Le 10 m od gorečega objekta sta dve stanovanjski hiši in starejše gospodarsko poslopje. Kakšna vročina se je razvila pri tem požaru, so zgovorno pričali ostanki zunanjih luči na škarpi sosednje stanovanjske hiše. Pri tem požaru pa gasilci niso samo gasili gorečega poslopja in obvarovali sosednjih objektov, pač pa so tudi pomagali in vodili obnovo ostrešja. Izvedli so nabiralno akcijo po vaseh KS Metnaj in s tem zbrali dovolj sredstev v denarju in materialu za obnovo poslopja. Rekordno po številu požarov je bilo leto 2017. Na našem območju smo imeli 6 intervencij. Z izjemo prvega požara pri Balentinovih na Debečih (gorela suha trava, pogasili domačini in gasilci) se sumi, da je ostale požare podtaknil piroman. Najprej je začel s podtikanjem ognja ob cestah na Mali Goričici, v Barbarjevem ovinku (Metnaj 1) in v zaselku Izirk. Kot da mu gozd in grmovje nista nudila dovolj piromanskega užitka, se je nato lotil drvarnice pri lovski koči na Mali Goričici. Zagorelo je ostrešje drvarnice, v nevarnosti pa je bil tudi sam lovski dom, saj je gornji del doma lesena montažna gradnja. 15. 8. 2017 pa je zanetil požar na obsežnem gospodarskem poslopju pri Pihlerju (Franc Retar) na Osredku. Pri gašenju so sodelovali tudi gasilci PGD Stična in Ivančna Gorica. Tokrat so piromana posnele nadzorne kamere, kar mu je verjetno vzelo pogum za nadaljnje akcije.

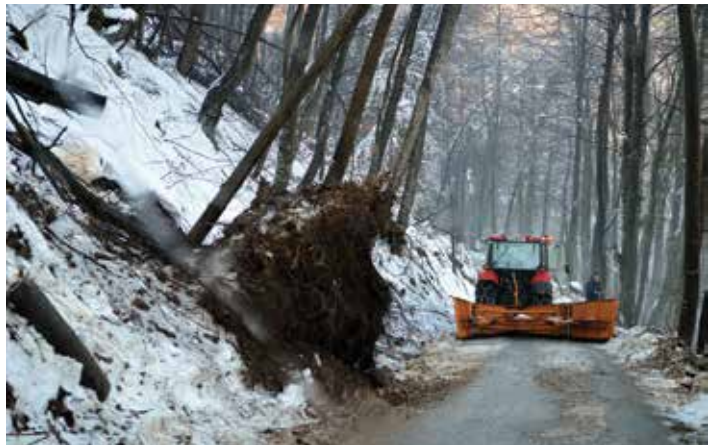
Kako se gasi megla

Zgodba se je dogajala v drugi polovici osemdesetih let prejšnjega stoletja. Metnajske gasilci so pred kratkim dobili čisto novo terensko vozilo Lada Niva in k njemu pripeli tudi prikolico z brizgalno ter najnujnejšo gasilsko opremo. V tem obdobju je tudi telefonija dosegla vse hribovske vasi in manjše zaselke. Mednje sodi tudi domačija Malnarčkovih v Potoku, kamor so Metnajci po strmi stezi nosili mlet žito. Mogoče prav zato ta del zaselka spada k vasi Metnaj, čeprav je dostop z vprego ali avtom mogoč samo skozi Stično in »Kurjo vas« naprej ob potoku Stičnica do Malnarčkovih.

*Bilo je nekega lepega sončnega jutra, ko je pri metnajskih gasilcih zazvonil telefon: »Pri Malnarčku gori!«. Oglasila se je sirena in prav kmalu se je ekipa gasilcev stlačila v čisto novo Lado Niva ter oddrvela proti Stični. Pri Fortunovi hiši v Stični jim je skupina domačinov mahala, češ da naj vozijo bolj počasi. »Pa kaj, saj smo na nujni vožnji, pohodi plin«, so razmišljali zagnani gasilci. Avto je poskakoval po luknjastem makadamu, še bolj pa prikolica. Končno so pridrveli do Malnarčkovih – to je bil dom prvega poveljnika in ustanovnega člana Franca Stoparja. Mogoče so bili zaradi tega dejstva še bolj zagnani. Poskakali so iz avta, pripravljani na akcijo. Ko pa so bolje pogledali »požarišče«, so videli le gost oblak megle, ki se je prav čudno vila proti nebu iz kopic sena tam na bregu nad hlevom. Jutranje sonce je skozi meglo svetilo ravno pod pravnim kotom, da je zaradi loma svetlobe skozi meglo ustvarilo učinek povečevalnega stekla in res je bilo videti, kot da nekaj gori. Tedaj se je tudi gasilcem posvetilo, zakaj so jim v Stični ljudje mahali. Pred njimi so bili na »požarišču« že stiški gasilci in so jim hoteli povedati, da je intervencije že konec. Pa kaj, ko takrat še ni bilo mobilnih telefonov, radijske postaje pa so bile izredno redke. Tako je bila »ročna« komunikacija razumljena napačno. Pa vseeno: **bolje 10 takšnih požarov kot eden prvi!***

Odpravljanje posledic žleda 2014

Ekipa PGD Metnaj pri čiščenju cest in podrtih dreves v naselju.

PGD Metnaja

– devetdeset let kasneje

Leta 2012 je društvo kupilo in opremilo sodobno gasilsko vozilo s cisterno za 300 litrov vode in z vso opremo za hitro posredovanje. V letu 2015 je pet članov uspešno končalo gasilski tečaj in tako okrepilo usposobljenost društva za morebitne intervencije, društvene vaje gašenja in reševanja pa so bile načrtovane vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo se je v letu 2016 udeležilo sektorske vaje ob 90. letnici PGD Stična, na kateri so opravili vajo gašenja gozdnega požara s pomočjo helikopterja. V mesecu oktobru je bila še sektorska vaja v Metnaju, na kateri so sodelovala društva Stične, Ivančne Gorice in Muljave. PGD Metnaja je bila zaupana tudi naloga varovanja prizorišča glasbenega dogodka Woodland v gozdu pod Pristavo z najmanj 700 avtomobili in več tisoč obiskovalci. Nalogo so opravili zelo profesionalno. Sezono vaj so zaključili skupaj s PGD Stična v preverjanju delovanja radijskih postaj, kar je bilo glede na razgibanost terena, na katerem deluje PGD Metnaja, nujno potrebno.

Za primer nujne pomoči ob zastoju srca se ob 11. novembra 2017 na gasilskem domu PGD Metnaja nahaja tudi defibrilator, ki je dostopen vsakomur. Že v naslednjem mesecu je bil organiziran izobraževalni seminar za uporabo AED z več kot 30 udeleženci, ki so tudi praktično preizkusili delovanje defibrilatorja. Z novo pridobitvijo bodo gasilci reševali tudi ob srčnih zastojih in ne samo ob požarih ali drugih nesrečah, saj je varnost in zdravje krajanov na prvem mestu

Defibrilator za nujno medicinsko pomoč

Predsednik PGD Metnaja Miroslav Tul v družbi predsednikov GZ Ivančna Gorica, PGD Sobrače in Šentvid ob prevzemu naprave.

Gasilska vaja Metnaj 2016

v sodelovanju z gasilskimi društvi sektorja Stična: PGD Stična, PGD Ivančna Gorica, PGD Muljava in PGD Metnaj.

PGD Metnaj na pomembnih dogodkih

Slika 1: proslava ob 90. letnici PGD Stična 9. septembra 2016,

Slike 2 –5: prikazna vaja gašenja s helikopterjem, Stična 17. junij 2016.

Po dolgoletnih prizadevanjih je gasilsko društvo Metnaj leta 2017 pridobilo zemljišče za načrtovano širitev gasilskega doma s prizidkom za garažo ter dobršen del funkcionalnega zemljišča okrog gasilskega doma. Akcija pridobivanja zemljišča je potekala v okviru skupnega prizadevanja Krajevne skupnosti Metnaj in Občine Ivančna Gorica, da bi v Metnaju izgradili športno igrišče. Občina Ivančna Gorica je celotno zemljišče odkupila od Vide Kastelec in Francija Migliča in nato del tega brezplačno prenesla na PGD Metnaj. Posebna zahvala za pomoč velja županu Občine Ivančna Gorica g. Dušanu Strnadu. Opravljen je bil vpis v zemljiško knjigo ter dogovori o načrtovani gradnji, za katero so pridobili tudi načrte. Gasilski dom je bil zgrajen že leta 1935 in kljub kasnejšim dozidavam še vedno premajhen za sedanje potrebe. S pridobitvijo zemljišča tik ob domu se je končno uresničila dolgoletna želja za širitev. V načrtih so bile upoštevane želje in potrebe krajanov, saj bi z adaptacijo končno dobili sodobno urejeno garažo, veliko dvorano ter pomožne prostore, ki bodo na voljo obiskovalcem ob raznovrstnih gasilskih, športnih in družabnih dogodkih. V letu 2017 zato ni zmanjkalo dela niti v času praznikov, ko so si člani društva in krajanji vzeli čas za pripravo terena. S tremi delovnimi stroji in šestimi traktorji je bilo odkopano in nasuto nekaj sto kubičnih metrov zemlje in peska. Gasilci so od aprila naprej opravili več kot 3500 delovnih ur, pretežno ob koncu tedna.

Dela na prizidku so se začela aprila 2018, glavni vodja izgradnje je bil poveljnik društva Aleš Janežič. Do konca oktobra je bil novi prizidek gasilskega doma že pod streho. Ob zaključku del so ocenili, da je celotna prenova gasilskega doma stala okrog 50.000 evrov. Vsa dodatna dela so bila uspešno končana do maja 2019, ko je celotna fasada zažarela v novih barvah. Zaradi intenzivnega dela pri izgradnji prizidka in ureditvi športnega igrišča so ostale aktivnosti v društvu v glavnem mirovale.

Gasilsko društvo Metnaj je v letu 2018 poslovalo zelo uspešno. Na občni zbor društva so bila povabljeni tudi gasilska društva iz sektorja Stična, predstavnik gasilske zveze Ivančna Gorica, predvsem pa veliki podpornik metnajskega gasilskega društva in motivator gospod Lojze Ljubič. Za opravljeno delo so gasilci prejeli številne pohvale, priložnost pa je bila tudi za podelitev činov za opravljeno usposabljanje članov. PGD Metnaj je tako pridobil 5 novih operativcev, dva pripravnika in dva prva posredovalca - bolničarja. Gasilca PGD Metnaj Gregor Tičar in Matjaž Kozlevčar sta medtem uspešno opravila tečaj usposabljanja za gasilca prvega posredovalca. Društvo je za njune potrebe pri nudenju prve pomoči nabavilo ustrezno opremo in dva dihalna aparata.

Začetek del pri urejanju terena za novi prizidek gasilskega doma

Gradnja prizidka gasilskega doma

Pretežni del vseh opravil pri pripravi terena, gradnji prizidka in zaključnih delih so opravili člani društva PGD Metnaji sami.

11. oktobra 2018 je bilo ob zvoku fanfar in z dvigom nove zastave Krajevne skupnosti Metnaj slavnostno odprtje večnamenskega prireditvenega prostora z igriščem. Slovesnosti so se poleg župana Občine Ivančna Gorica Dušana Strnada udeležili številni predstavniki občine, Gasilske zveze Ivančna Gorica, Krajevne skupnosti Metnaj in športnih društev. Zbrane je nagovoril tudi gospod Lojze Ljubič, častni predsednik Gasilske zveze Ivančna Gorica, katerega vloga pri uspešnem razvoju PGD Metnaj je imela odločilen vpliv kar nekaj desetletij. Za zaključek prireditve so se pod poveljstvom predsednika PGD Metnaj Miroslava Tula gasilci predstavili še s prikazom vaje gašenja požara.

Investicija ureditve športnega in prireditvenega prostora je občino stala 90.000 evrov. Prostor je urejen v velikosti košarkarskega igrišča, ki vsebuje dva koša, dva prenosna gola in ograjo okrog igrišča. Pridobitev je pomembna predvsem zaradi mlajše generacije, saj doslej v vasi in njeni bližnji okolici ni imela priložnosti za aktivno preživljanje prostega časa.

Metnajska »trojka«

David Kastelic (predsednik 1997–2008), sedanji predsednik PGD Metnaj Miroslav Tul in poveljnik Aleš Janežič, nosilci odgovornih nalog v času izgradnje prizidka gasilskemu domu in športnega igrišča v Metnaju.

Urejanje športnega igrišča

Prireditveni prostor služi mladim za igre z žogo, starejšim za vsakodnevno jutranje razgibavanje, gasilcem za vaje gašenja in reševanja ter vsem, ki jih pot zanese do Metnaja.

Odprtje prizidka športnega igrišča 11. 10. 2018

Škarje za rezanje otvoritvenega traku so si podajali: Dušan Strnad, župan občine Ivančna Gorica, Miroslav Tul predsednik PGD Metnaj in Aleš Pečnik predsednik KS Metnaj.

Prijazno sožitje pod domačo streho

Metnaj, ki je bil nekoč povsem agrarna skupnost, postaja vse bolj sodobno bivalno naselje. Aktivni del prebivalcev odhaja dnevno na delo v druge kraje in mesta. Mirna, idilična vas odslej tudi mlajši generaciji nudi življenjsko udobje in ugodje, kakršnega si v času ustanavljanja gasilskega društva v vasi njihovi očetje in dedi niso znali niti zamisliti kaj šele želeti. Delo na kmetiji in preživljanje družine je bilo njihovo edino življenjsko poslanstvo, na srečo pa se vedno najdejo takšni, ki znajo razmišljati s svojo glavo in trmasto vztrajati na svojih zamislih.

Dolgo je že znano, da ni edino poslanstvo gasilstva gašenje požarov in pomoč pri naravnih nesrečah. Gasilce se vse bolj angažira pri vseh vrstah nesreč, nezgod, nevšečnosti, pri zaščiti in varovanju prireditev in še bi se našlo primerov, ko se na pomoč pokliče gasilce. Naši gasilci so vsakoletni redarji na množični glasbeni prireditvi Woodland. Ko je Rally Saturnus še potekal po naših krajih, so bili gasilci PGD Metnaj redarji ob celotni trasi, ki je potekala skozi krajevno skupnost. Društvo, oziroma gasilci se aktivno vključujejo v družbeno in družabno življenje vasi Metnaj in njene okolice. Na pobudo sedanjega predsednika PGD je bilo kar nekaj druženj krajanov v času novega leta, srečanje je bilo tudi ob dnevu žena, 8. marcu. Ob božiču Krajevna skupnost Metnaj obdari otroke, gasilci pa poskrbijo za družabni del in pogostitev: za otroke čaj in sok, za odrasle »kuhanček«, vsem udeležencem pa vaške gospodinje napečejo še praznično pecivo in veselje je tu. Ob svečani predaji športnega igrišča v uporabo rekreativcem, so gasilci ob pomoči in donaciji lovcev pripravili za vse udeležence tradicionalni golaž, seveda ob polnih mizah peciva in pijače. Športno igrišče, ki je tik ob domu, se poleg rekreacije za mlajše in starejše uporablja tudi kot poligon za gasilske vaje, v trenutku pa lahko postane prireditveni prostor za gasilske veselice. Na igrišču se vsako jutro razgibava skupina krajanek in krajanov, organiziranih v okviru Društva šola zdravja. Če je slabo vreme, pa se razgibavajo v novozgrajeni garaži gasilskega društva.

Zastava KS Metnaja je zaplapolala ob novem športnem igrišču.
Prvi koš na novem igrišču in zadnja malica za pridne fante PGD Metnaja.

Simboli, ki povezujejo

Sočasno s prenovljenim Domom krajanov in prostorom za športne dejavnosti in prireditve so se člani Krajevne skupnosti in PGD Metnaj odločili, da je čas tudi za nove simbole, pod katerimi se bodo družili in uveljavljali svoje interese vsi prebivalci domače krajevne skupnosti.

Decembra 2017 je tako nastala simbolna zastava krajevne skupnosti in znak - grb, ki ponazarja tradicijo in vpetost naših krajev v evropski zgodovinski prostor - od nekdanje Karantanije do samostojne Slovenije. Zgodovinski začetek in razvoj desetih krajev, ki sestavljajo krajevno skupnost, je tesno povezan tako s stvarno zgodovino kot ljudskim izročilom, ki »gospo s Pristave«, Virido Visconti, tesno povezuje s Pristavo, kjer je kot vdova nekaj let živela, Metnajem ter ostalimi vasi na planoti, ki jih je imela v lasti na osnovi dedne pogodbe. Vse, kar je ostalo znanega o plemeniti ženi Viridi Visconti, ženi Habsburškega cesarja Leopolda II., izhaja iz zgodovinskih zapisov in darovnic stiškemu samostanu, katerega dobrotnica in podpornica je bila. Za njo je, poleg listin, kot edini dokaz bivanja v teh krajih ostal družinski grb, ki je označeval kraj njenega poslednjega počivališča v stiškem samostanu. Iz njenega, po vsej verjetnosti grba na nagrobnem kamnu, oziroma grba plemiške družine Visconti iz Milana, je kot simbol KS Metnaj, »posvojena« znamenita kača, ki požira otroka.

Grb KS Metnaj je tudi sestavni del tribarvne zastave z desetimi zlatimi zvezdami, ki predstavljajo 10 vasi v KS Metnaj. Modro polje na zastavi predstavlja modrino neba in hkrati modrost ljudi, ki si prizadevajo za sožitje in skupno blaginjo. Zeleno polje simbolizira barvo okoliške narave in tradicionalno življenje v čistem podeželskem okolju, belo polje pa je simbol čistih misli, dobrosrčnosti in gostoljubnosti prebivalcev ter njihovo zazrtost v prihodnost.

Simboliko PGD Metnaj predstavlja isti grb s kačo na zelenem polju, ki je vpet na gasilsko čelado in - glede na potrebe, obdan s plamenico. Z usklajeno krajevno simboliko se bosta odslej tako Krajevna skupnost Metnaj, kot Prostovoljno gasilsko društvo Metnaj predstavljala v Občini Ivančna Gorica in izven nje.

Zgodba o poreklu krajevnih in gasilskih simbolov je nedvomno tako posebna, da ji bo z največjim zanimanjem prisluhnil marsikdo in spoznal, da Metnajci in ljudje tam okrog po hribih niso od včeraj, so pa predvsem ljudje, ki znajo skupaj ustvarjati svoj boljši, varnejši in uspešnejši JUTRI.

Iz malega zraste velik gasilec

Tudi najmlajši člani pionirske čete PGD Metnaj sodelujejo na regijskih tekmovanjih in osvajajo zaslužene nagrade in priznanja.

Spomini na stare čase

Društveni prapor iz leta 1972, troba, čelada,
ročna sirena in stara motorna brizgalna iz leta 1930

Florjanova maša v Metnaju 2006

Slavnostni spreved gasilskih društev sektorja Stična ob spremljavi Godbe Stična na poti k cerkvi s. M. Magdalene v Metnaju

Florjanova maša v Metnaju 2018

Slavnostni spreved gasilskih društev sektorja Stična, ob spremljavi Godbe Stična, na poti od cerkve k gasilskemu domu.

Žegnanjska nedelja z veselico v Metnaju
v času ustanoviteljev gasilskega društva leta 1938

Florjanova nedelja v Metnaju 6. Maja 2018

Slovesni sprevod gasilskih društev sekcije PGD Stična in godbe Stična.
Tradicija se nadaljuje.

Zgodba z dobrim začetkom se nikoli ne konča

Na straneh tega biltena smo skozi leta delovanja metnajskega gasilca spoznali le del njihove zgodbe. V zapiskih s se je izgubilo, še več pozabilo, saj je vsak gasilec, ko je legel k večnemu počitku, odnesel s seboj tudi svoje gasilske zgodbe.

Danes je drugače. Svet sodobne tehnike in elektronike, ki ga vsak trenutek nosimo s seboj kar v žepu, nam omogoča, da vsak zanimiv dogodek tako ali drugače posnamemo in obešimo na svetovni splet. Sveža vest in slika sta tako sočasno dosegljiva za branje ali ogled komurkoli na tem svetu.

Metnajske »ustanoviteljke« so svoje zamisli zapisali tako, kot so jih povedali – po dejanski potrebi, predvsem pa po domače. V ljudski šoli v Stični so se naučili izražati in izrečeno tudi primerno zapisati s tisto lepo starinsko pisavo. Gasilskih večšin, načina poveljevanja in novih tehnik gašenja požarov so se učili iz glasila Gasilec, ki ga je izdajala Gasilska zajednica Dravske banovine. Za vodilne in poveljujoče člane ter tajnike društev so bili organizirani tečajji, ki so se jih udeleževali tudi Metnajske gasilci. Lepa navada, da se medsebojno naslavljajo z besedo »tovariš«, je razvidna tudi iz njihovih zapisnikov. Negovanje medsebojnega spoštovanja, tovarištva in samopomoči se je iz društva tako širilo na celotno skupnost, v kateri so delovali gasilci.

Na enak, tovariški način so se Metnajske gasilci poslavljali tudi od preminulih članov – slovesno in z vsemi izkazanimi častmi. Ni bilo pomembno ali so pokojnika odnesli na ramenih ali odpeljali na vozu do pokopališča v Stični. Ni bilo pomembno ali je preminil član domačega ali sosednjega društva, pomembno je bilo, da so za krsto zvesto korakali sotovariši, kakor so še za življenja skupaj korakali na svečanih paradah, skupaj razvijali cevi na vaji ali ob dejanskem požaru. Premočeni od vode in znoja so zvesto opravljali svoje prostovoljno poslanstvo – biti gasilec.

Znati in hoteti pomagati sebi ali sotovarišu je tista vrlina, ki iz notranjosti človeka privre na dan takrat, ko je v stiski bližnji ali daljni sosed, neznanec v sosednjem kraju ali popolni tujec, ki se znajde v nesreči. V človeku je skrito dobro in zlo, humanost in mizerija. Z gasilsko dušo se zagotovo ne rodiš, pridobiš pa jo glede na način življenja in dožemanja sočloveka od svojih staršev in njihove skrbi za vzgojo otroka. Tako se tudi pripadnost gasilstvu in z njim posvečenemu življenju pogosto prenese z očeta na sina in s sina na sina.

Na srečo noben pravi gasilec ne zbeži od svoje »prostovoljne dolžnosti«, kadar zagori dom ali tovarna, kadar se zgodi nesreča na cesti, na polju ali v gozdu. Na srečo pa so gasilci vedno zbežali pred tistimi, ki so jih želeli izkoristiti za gašenje lastnih interesov ali političnih požarov. In prav je, da bežijo pred njimi. Glasilo Gasilec je leta 1934 spomnilo na pesniški stih profesorja, pesnika, urednika in duhovnika dr. Mihaela Opeke:

» V ognju ljubezni do bratov plamtimo, ogenj sovraštva krotimo, gasimo!«

Njegov izrek med gasilci še vedno velja in naj obvelja za vedno.

Rudi Meglič, maj 2019

“Matična knjiga” PGD Metnaja

Ustanovni člani PGD Metnaja – 29. 10. 1929

z. št.	Ime in priimek	Kraj	Domače ime	Datum rojstva	Položaj v društvu
1	Ignac Borštnar	Metnaja 20	Petrov	1900	ustanovni član, predsednik
2	Franc Stopar	Potok 2	Malnarček	1888	ustanovni član, poveljnik
3	Ignac Kosten	Metnaja 25	Klamov	1896	ustanovni član, blagajnik
4	Janez Miglič	Metnaja 28	Hodnikov	1878	ustanovni član
5	Janez Kastelic	Metnaja 16	Končinov	1899	ustanovni član
6	Anton Ceglar	Metnaja 22	Ihančev	1897	ustanovni član
7	Alojz Kosten	Metnaja 24	Anzeljnov	1902	ustanovni član
8	Franc Retar	Metnaja 23	Kramarjev	1902	ustanovni član, tajnik
9	Josip Genorio	Metnaja 15	Birsov	1903	ustanovni član, podpoveljnik
10	Franc Rojec	Goričica 3	Mustarjev	1903	ustanovni član
11	Ivan Genorio	Metnaja 7	Birsov	1906	ustanovni član
12	Josip Kastelic	Metnaja 13	Ščitnikov	1907	ustanovni član
13	Janez Miglič	Metnaja 32/12	Frenckov	1906	ustanovni član
14	Ignac Kamnikar	Metnaja 22	Nacetov	1905	ustanovni član
15	Mihael Kastelic	Metnaja 3	Kalovski	1903	ustanovni član
16	Janez Rojec	Goričica 3	Mustarjev	1910	ustanovni član

Načelniki / predsedniki 1929–2019

1	Ignac Borštnar	1929–1942
2	Franc Kosten	1945–1947
3	Milan Perovšek	1947–1950
4	Franc Kosten	1950–1957
5	Franc Miglič	1957–1964
6	Anton Kavšek	1964–1974
7	Štefan Polajžer	1974
8	Franc Kosten	1974–1980
9	Anton Zajec	1980–1984
10	Franc Čož	1984–1988
11	Avgust Miglič	1988–1992
12	Jože Kastelic	1992–1097
13	David Kastelic	1997–2008
14	Miroslav Tul	2008–2019

Poveljniki 1929–2019

1	Franc Stopar	1929–1933
2	Josip Genorio	1933–1942
3	Franc Miglič	1945–1957
4	Jože Adamlje	1957–1959
5	Franc Miglič	1959–1966
6	Jože Adamlje	1966–1979
7	Viktor Kastelic	1979–1980
8	Anton Kavšek	1980–1988
9	Jože Kastelic	1988–1992
10	Alojz Adamlje	1992–1997
11	Aleš Janežič	1997–2019

Gasilska oprema in lastnina PGD Metnaj

1	Vozilo za gašenje gozdnih požarov GVGP-1 Mazda BT50 kompletno opremljeno
2	300 litrski visokotlačni rezervoar
3	Motorna brizgalna znamke VAT-ROSPREM tip PNEVMAT 1200
4	Motorna brizgalna iz leta 1930 Strojne tovarne Ljubljana
5	Dve prenosni centrifugalni črpalka tip YET 80
6	Električni generator
7	Dom gasilcev Metnaj

Častni člani

z. št.	Priimek in ime	Vrsta članstva	Leto imenovanja
1	Avguštin p. Kostelec	opat samostana Stična	1934
2	Ignacij Borštnar	ustanovni načelnik predsednik	1934
3	Janez Miglič, Metnaj, 28	zaslužni ustanovni član	1934
4	Janez Miglič, Metnaj 32	zaslužni ustanovni član	1971
5	Ignacij Kosten	zaslužni ustanovni član	1971

Člani PGD Metnaj v letu 2019

z. št.	Priimek in ime	Leto rojstva	Vrsta članstva	naslov
1	Alojz Adamlje	1961	član gasilske organizacije	Metnaj 6
2	Luka Adamlje	1986	rezervni operativni gasilec	Metnaj 6
3	Petra Adamlje	1985	podporni član	Metnaj 6
4	Sabina Adamlje	1989	podporni član	(Metnaj)
5	Niko Anžlovar	1967	član gasilske organizacije	Šentvid pri Stični
6	Avgust Ceglar ml.	1965	član gasilske organizacije	Mekinje 12a
7	Jože Dremelj ml.	1959	član gasilske organizacije	Metnaj 24
8	Peter Dremelj	1961	član gasilske organizacije	Metnaj 24
9	Dragica Erpič	1958	veteran	Metnaj 31

10	Matevž Femec	2000	član gasilske organizacije	Metnaj 42
11	Alojz Fink	1948	veteran	M. Goričica 6
12	Emil Fink	1955	član gasilske organizacije	Metnaj 22a
13	Irena Fink	1961	veteran	Metnaj 22a
14	Majda Fink	1952	veteran	M. Goričica 6
15	Tanja Fink	1980	podporni član	Metnaj 22a
16	Tina Fink	1986	podporni član	Metnaj 22a
17	Veronika Fink	1986	podporni član	M. Goričica 6
18	Andreja Genorija	1968	podporni član	Metnaj 8
19	Angela Genorija	1940	veteran	Metnaj 33
20	Branka Genorija	1967	podporni član	Metnaj 8
21	Danijel Genorija	1967	član gasilske organizacije	Metnaj 33
22	Janez Genorija	1942	veteran	Metnaj 8
23	Boštjan Gorišek	1975	član gasilske organizacije	Mekinje 12
24	Anton Grčman	1970	operativni gasilec	Poljane 14
25	Borut Grčman	2002	mladinec	Poljane 5
26	Janez Grčman	1975	član gasilske organizacije	Poljane 5
27	Vinko Grčman	1967	član gasilske organizacije	Poljane 3
28	Rok Ihan	1986	rezervni operativni gasilec	Metnaj 42
29	Aleš Janežič	1977	operativni gasilec	Mekinje 22
30	Tomaž Janežič	1984	operativni gasilec	Poljane 2
31	Janez Jefim	1968	operativni gasilec	Pristava 2
32	Nejc Jerič	2000	član gasilske organizacije	Dobrava 21
33	Tadej Kastelec	1977	rezervni operativni gasilec	Metnaj 3
34	David Kastelic	1974	operativni gasilec	Metnaj 21
35	Gašper Kastelic	2001	gasilec pripravnik	Metnaj 21
36	Nika Kastelic	2004	mladinec	Metnaj 21
37	Roza Kastelic	1943	veteran	Metnaj 21
38	Viktor Kastelic	1940	veteran	Metnaj 21
39	Melita Kološa	1979	podporni član	M. Goričica 6
40	Luka Korelec	2001	mladinec	Dobrava 5
41	Janez Kozlevčar	1962	član gasilske organizacije	Metnaj 4
42	Matjaž Kozlevčar	1986	rezervni operativni gasilec	Metnaj 4
43	Mojca Kozlevčar	1963	podporni član	Metnaj 4
44	Primož Kutnar	1979	član gasilske organizacije	M. Goričica 6

45	Tomaž Lampret	1972	podporni član	Stična 63
46	Andrej Lesjak	1964	podporni član	Šentjurje 16
47	Klemen Lesjak	2001	mladinec	Metnaj 8
48	Primož Lesjak	1998	gasilec pripravnik	Metnaj 8
49	Bojan Miglič	1960	član gasilske organizacije	Metnaj 22
50	Brane Miglič	1960	podporni član	Metnaj 14
51	Darinka Miglič	1961	veteran	Metnaj 22
52	Ivan Miglič	1999	član gasilske organizacije	Metnaj 13
53	Lojzka Miglič	1951	veteran	Metnaj 10
54	Miha Miglič	1992	član gasilske organizacije	Metnaj 17
55	Natalija Miglič	1987	član gasilske organizacije	Metnaj 22
56	Robert Miglič	1970	član gasilske organizacije	Metnaj 10
57	Sandi Miglič	1991	rezervni operativni gasilec	Metnaj 13
58	Maruša Motoz	2003	mladinec	Debeče 10
59	Tim Motoz	2001	mladinec	Debeče 10
60	Zvonko Nograšek	1967	član gasilske organizacije	Poljane 4
61	Zlato Perme	1952	veteran	Metnaj 40
62	Janja Perovšek	1994	podporni član	Metnaj 9
63	Gregor Podobnik	1978	član gasilske organizacije	Poljane 9
64	Urška Podobnik	1982	podporni član	Dobrava 3
65	Primož Retar	2001	mladinec	Dobrava 2
66	Janez Rogelj	1969	podporni član	Gaberje 22
67	Eva Rojec	2003	mladinec	M. Goričica 2
68	Frančišek Rojec	1966	operativni gasilec	M. Goričica 2
69	Gregor Tičar	1982	rezervni operativni gasilec	Metnaj 4
70	Mateja Tičar	1985	član gasilske organizacije	Metnaj 4
71	Miroslav Tul	1951	veteran	Metnaj 31
72	Andrej Urbas	1977	član gasilske organizacije	Dobrava 7
73	Rudi Urbas	1969	član gasilske organizacije	Dobrava 7
74	Andreja Zajec	1984	podporni član	Metnaj 23
75	Anica Zajec	1959	veteran	Metnaj 23
76	Darja Zajec	1985	član gasilske organizacije	Metnaj 23
77	Lado Zajec	1957	član gasilske organizacije	Metnaj 23
78	Marko Zajec	1989	podporni član	Metnaj 23
79	Bojan Žaren	1984	član gasilske organizacije	Pristava 4

Zahvaljujemo se našim zvestim sponzorjem in pokroviteljem

Prijetno domače
Občina Ivančna Gorica

**GASILSKA ZVEZA
IVANČNA GORICA**

**PGD STIČNA
GASILSKI CENTER
STIČNA**

AGRO GRAD

AGROGRAD d.o.o.
Stantetova ulica 21, 1295 Ivančna Gorica

AGRO-GRADBENE STORITVE

TOMAŽ JANEŽIČ, S.P.
Poljane pri Stični 2, 1295 Ivančna Gorica

041 823 953

BONAJO d.o.o.
Industrijska cesta 9,
1290 Grosuplje

GSM: 040/514-750
www.bonajo.si
bonajo@bonajo.si

CASEM d.o.o.

Proizvodno in servisno podjetje
Mekinje nad Stično 12a
1295 Ivančna Gorica
TEL: 01 78 78 009
GSM: 041 684 509

Zlatarstvo DAR Angelski nakit

Obrtniška 2, 1290 Grosuplje

DENI d.o.o.

Izdelava in montaža avtomatskih garažnih vrat
ter vrtnih ograj

Metnaj 33, 1295 Ivančna Gorica
GSM 041/355-612

ELEKTRONIKA TUL MIRO SERVIS ELEKTRONIKE

Metnaj 31, 1295 Ivančna Gorica
041/459-802 / betelgeza51@gmail.com

EPJ Jože Perpar, s.p.

Popravilo avtomobilske elektronike,
montaža avtoalarmov, elektro instalacije

Mleščevo 10a, 1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/7877-750 GSM: 051/329-810

Erge d.o.o.

Oddajanje in obratovanje nepremičnin

Vir pri Stični 92
1295 Ivančna Gorica

GROSMETAL

GROSMETAL d.o.o.

Taborska cesta 34, SI-1290 Grosuplje
GSM: +386(0) 41 300 801, E-pošta: info@grosmetal.si

GLASSTECH d.o.o.
Zaloška cesta 185, 1000 Ljubljana
Telefon: (01)547 16 15
E-pošta: info@glasstech.si

KMETIJA JANEŽIČ
po domače pri Cegljarju

Pridelava in prodaja jagod, breskev in jabolk

Poljane pri Stični 2
Tel. 01/787 85 33

**KMETIJA ODPRTIH VRAT
ALOJZIJA MIGLIČ**

Metnaj 12, 1295 Ivančna Gorica
Tel. L 01 7877 545
GSM: 041 886 206

**KMEČKI TURIZEM
BERČON**

Obolno 4, 1295 Ivančna Gorica
T: 01/7877-450, G: 031/210-001
E-mail: danica.bercon@gmail.com

Krjavelj d.o.o.

Ljubljanska cesta 38
1295 Ivančna Gorica

LIVAR
industries

Studio
Markelj

Mesarstvo in trgovina
MAVER

Stična, Ivančna Gorica
☎ 01 7869 402
www.maver.si

**MILAN
PUŠLJAR**

GRADENIŠTVO, GRADBENA
MEHANIKA IN AVTOPREVOZNIŠTVO

Škrjanče 4, 1295 Ivančna Gorica
Tel.: (01) 78 69 770
GSM: 041 629 485

NOGRAŠEK
INŠTALATERSTVO
NOGRAŠEK MARIJAN S.P.

VIR PRI STIČNI 83, 1295 IVANČNA GORICA

Tel.: 041/688-361, 031/205-206

Malo Hudo 4a, 1295 Ivančna Gorica

telefon: 01 / 87- 69 - 410

e-mail: universal@siol.net

ReFiT d.o.o.

SERVIS VILIČARJEV

Poljanska 22a, Ljubljana
GSM 041 713 978

ROBOT KLINIKA
SERVISIRANJE ROBOVSKE TEHNIKE

Robot Klinika
Igor Kumše s.p.

Šmartinska c. 32, 1000 Ljubljana
T: 030 928 826
E: robotklinika@gmail.com
www.robotklinika.si

NIKO TOURS

**AVTOBUSNI
PREVOZI**

031 265 274

IZLETNIŠKI TURIZEM OKORN

Marta Okorn

Pristava nad Stično 5
1295 Ivančna Gorica
M 041 329 810
T 01/78 77 750
E info@pristava.si
W www.pristava.si

Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana
Tel. 01/518 70 80, Fax:01/518 70 85
www.peklaj.si

REKON
gradbeništvo,
inženiring,
trgovina, d.o.o.

ROGELJ

Janez Rogelj s.p.

Gabrje pri Stični 22
1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/ 78 77 632, 78 69 736
gsm: 041/ 633 357
e-mail: janez.rogelj1@siol.net

AVTOKLEPARSTVO
AVTOVLEKA
AVTO OPTIKA
VULKANIZERSTVO
HITRI SERVIS
POPRAVILA KLIMATSKIH
NAPRAV
PRIPRAVA VOZIL ZA
TEHNIČNI PREGLED
DIAGNOSTIKA MOTORJEV

Taborska 34, 1290 Grosuplje

T: 01 78 64 067
F: 01 78 60 356
E: info.grosuplje@sbs-trgovina.si
S: www.sbs-trgovina.si

SIR-PAK d.o.o. **Stična**

Stična 22, 1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/786 94 30, 041/752 443
E-mail: primoz@sir-pak.eu
www.sir-pak.eu

**STEKLARSTVO
MOSTE**

Zaloška cesta 185
1260 Ljubljana – Polje

Telefon: 01 547 16 15
Faks: 01 547 16 13
info@steklarstvo-moste.si

STRID
Jure Mežek s.p.

Podmolniška cesta 44
1261 Ljubljana-Dobrunje

Vogrin Boris s.p.

Podmolniška cesta 44
1261 Ljubljana-Dobrunje

Vulco servis Kralj Marjan s.p.
Ljubljanska c.6B | 1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/7878 407 | GSM: 041/652-150

ZAREN®

RAČUNOVODSTVO • PLAČE • SVETOVANJE

FINFACTOR finančne storitve ŽAREN BORUT, s.p.
Prístava nad Stično 4, 1295 Ivančna Gorica
T: 01/787 87 70 • F: 01/781 60 40 • G: 041/264 078
E-pošta: borut.zaren@siol.net

**Lovska družina
Ivančna Gorica**

Mala Goričica 10
1295 Ivančna Gorica

*Hvala in -
Na pomoč!*

PGD METNAJ

Prostovoljno gasilsko društvo Metnaja, Metnaja 2, 1295 Ivančna Gorica
info@pgdmetnaja.si www.e-sticna.si